

Påverkas anknytningen av introduktionens längd?

En intervjustudie med sex förskollärare om deras uppfattning om introduktion och anknytning i förskolan

Författare: Amanda Brolin & Linnea Eriksson

Nivå: Grundnivå

Kursnamn: Examensarbete för förskollärarexamen

Kurskod: GPG2DU

Högskolepoäng: 15 hp

Handledare: Lottie Lofors-Nyblom

Institution: Institution för lärarutbildning

Examinator: Susanne Rosén

Examinationsdatum: 2024-01-19

Vid Högskolan Dalarna finns möjlighet att publicera examensarbetet i fulltext i DiVA. Publiceringen sker Open Access, vilket innebär att arbetet blir fritt tillgängligt att läsa och ladda ned på nätet. Därmed ökar spridningen och synligheten av examensarbetet.

Open Access är på väg att bli norm för att sprida vetenskaplig information på nätet. Högskolan Dalarna rekommenderar såväl forskare som studenter att publicera sina arbeten Open Access.

Jag/vi medger publicering i fulltext (öppet tillgänglig på nätet, Open Access):

Ja

Nej

Abstract

Syftet med studien är att synliggöra förskollärares erfarenheter av olika introduktionsmetoder med avseende på anknytning och trygghet. Metoden vi använt är kvalitativa intervjuer där vi intervjuat sex förskollärare. Vi har använt anknytningsteorin som teoretisk utgångspunkt och några av de centrala begreppen, bland annat anknytning, trygg bas och anknytningsmönster. Dessa begrepp har vi använt för att analysera resultatet. Resultatet visade att introduktion i förskolan är viktigt och grundläggande för anknytning och trygghet hos barnet. Resultatet visade även att valet av introduktionsmetod varierade och att förskollärarna hade skilda åsikter om vilken metod de ansåg vara den bästa. Inga slutsatser drogs om längdens påverkan på anknytningen.

Nyckelord

Introduktion, anknytning, trygghet, förskollärare, förskola

Förord

Under utbildningens gång har en stark vänskap växt fram och det kändes därför som en självklarhet att vi skulle skriva arbetet tillsammans. Genom hela arbetet har vi haft ett gott samarbete där vi har arbetat tillsammans under hela tiden. Vi har fördelat skrivandet mellan oss men majoriteten av arbetet har vi gjort tillsammans. Vi har under arbetets gång haft diskussioner och utbytt tankar med varandra om litteratur, tidigare forskning och resultat bland annat. Att få ha gjort detta arbete tillsammans har varit en givande resa där många nya tankar och erfarenheter vuxit fram. Vi vill därmed tacka varandra för vårt fina samarbete och att vi har funnits där för varandra under arbetets gång.

Vår uppsats hade inte blivit något utan våra informanter som har gett oss både sin tid och erfarenheter. Ett stort tack till er alla! Vi vill även rikta ett stort tack till vår handledare Lottie som har bidragit med sina erfarenheter och feedback till vårt arbete.

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	1
2. Syfte och frågeställningar.....	3
3. Bakgrund.....	4
3.1 Introduktion i förskolan.....	4
3.1.1 Anknytning och trygghet.....	5
3.2 Introduktionsmetoder.....	6
3.2.1 Lång introduktion - traditionell introduktion.....	6
3.2.2 Kort introduktion - föräldraaktiv introduktion.....	7
4. Tidigare forskning.....	7
4.1 Otrygghet vid introduktion.....	7
4.2 Relationsskapande under introduktionen.....	8
4.3 Anknytning under introduktionen.....	9
4.4 Sammanfattning av tidigare forskning.....	9
5. Teorigenomgång.....	10
5.1 Anknytningsteorins grunder.....	10
5.2 Centrala begrepp.....	11
5.2.1 Anknytning.....	11
5.2.2 Trygg bas och säker hamn.....	11
5.2.3 Trygg anknytning.....	12
5.2.4 Otrygg anknytning.....	12
5.2.5 Primär och sekundär anknytningsperson och anknytningshierarkin.....	13
5.2.6 Anknytningssystem.....	14
5.2.7 Inre arbetsmodell.....	14
6. Metod.....	14
6.1 Val av metod.....	15
6.2 Urval.....	15
6.3 Genomförande.....	15
6.4 Bearbetning och analys av data.....	16
6.5 Etik.....	17
6.6 Validitet och reliabilitet.....	18

7. Resultat och analys.....	19
7.1 Hur beskriver och motiverar förskollärarna sitt val av introduktionsmetod?.....	19
7.1.1 Vilka metoder använder förskollärarna?.....	19
7.1.2 Individanpassad introduktion.....	19
7.1.3 Motivering till val av metod	20
7.1.4 För- och nackdelar med de olika introduktionsmetoderna.....	20
7.1.5 Förskollärarnas förhållningssätt och tidigare erfarenheter.....	21
7.2 Vad säger förskollärarna om hur de upplever att introduktionen påverkar anknytningen till pedagogerna och tryggheten i barngruppen i förskolan?	22
7.2.1 Varför introduktion är viktigt.....	22
7.2.2 Anknytning under introduktionen.....	22
7.2.3 Kontaktperson	23
7.2.4 Hur uppfattas trygga och otrygga barn	24
7.2.5 Påverkar längden anknytningen?	25
7.3 Sammanfattning av resultatet	25
8. Diskussion	26
8.1 Metoddiskussion	26
8.2 Resultatdiskussion	27
9. Slutsatser	30
10. Förslag till vidare forskning	31
11. Referenser.....	32
Bilaga 1 Informationsbrev.....	35
Bilaga 2 Samtyckesformulär	37
Bilaga 3 Intervjuguide.....	38
Bilaga 4 Dokumentation av skriv- och arbetsprocessen vid par skrivande.....	39

1. Inledning

Kunskapsområdet vi valt för denna studie är introduktion i förskolan. Introduktionen är en viktig del i barnens och familjens första möte med förskolan och det är där grunden läggs för relationsskapande och barnets trygghet i förskolan (Lindgren & Torro 2017, s. 7–8). Vi båda har redan innan vår utbildning startade arbetat i förskolan och där stött på introduktion av barn i verksamheten. Under vår utbildning har vi fått en allt större förståelse för vikten av trygghet och anknytning i förskolan. Anknytning handlar om att skapa relationer mellan barn och pedagog (Drugli, Lekhal & Buøen 2022 s. 30). Trygghet är något som vi båda upplever är en central del i arbetet i förskolan. Introduktion, eller inskolning som det även kallas, har vi dock inte stött på under den högskoleförlagda delen av utbildningen, däremot under VFU:n, den verksamhetsförlagda delen. Detta har gjort oss båda mer nyfikna och intresserade av att få mer kunskap om just introduktionen.

Vår uppfattning är att inskolning är det begreppet som tidigare används vid samtal om barnets första möte med förskolan. I förskolans läroplan används dock begreppet som introduktion där rektorn ansvarar för att barn och vårdnadshavare ska få en god introduktion till förskolan (Skolverket 2018, s. 19). Vi har därför valt att använda begreppet introduktion för att det används i läroplanen. Vi har även valt det begreppet för att vi ser på introduktion som ett mer inkluderande begrepp där barnet och föräldrarna blir mer aktiva. Tillsammans ska barn, vårdnadshavare och pedagoger möta varandra i den nya miljön, det är inte enbart pedagogerna som ska skola in barnet (Seger 2015).

Som tidigare nämnt har rektorn ansvar för introduktionen enligt läroplanen. Läroplanen (Skolverket 2018, s. 10) säger att förskolan ska erbjuda barnen en trygg omsorg och att förskolan har en viktig roll för att bidra till att grundlägga barnens trygghet och självkänsla. Utbildningen ska präglas av omsorg av barnets välbefinnande och trygghet. Även skollagen (SFS 2010:800) kap 8, 2§ beskriver att förskolan ska stimulera barns utveckling och lärande och erbjuda barnen en trygg omsorg. Trygghet skrivs fram som ett centralt begrepp i förskolans styrdokument och vi ser då att det är viktigt att introduktionen bidrar till att barnen känner sig trygga på förskolan.

Introduktionen i förskolan förknippas ofta med starka känslor. Att separeras från sina föräldrar vid lämning till förskolan upplever barnen ofta som jobbigt och kan leda till stressreaktioner framför allt hos små barn. Förhöjda stressnivåer kan i sin tur leda till inlärningssvårigheter och ett sämre immunförsvar (Broberg, Hagström & Broberg 2012, s. 150). Det är därför viktigt att barnen får möjlighet att skapa åtminstone en trygg relation till någon av pedagogerna på förskolan som kan ge barnet trygghet när föräldrarna är borta

(Broberg, Hagström & Broberg 2012, s. 146–152). De två vanligaste metoderna för introduktion är den traditionella och den föräldraaktiva. Den traditionella introduktionen sker under cirka två veckor medan den föräldraaktiva som ibland även kallas tredagarsinskolning, sker under några få dagar (Lindgren & Torro 2017, s. 18–21). Matzinger (2018) beskriver i sin artikel hur kritiska röster höjs i takt med att den föräldraaktiva introduktionen blir allt vanligare. Psykologer menar att tre dagar är alldeles för kort tid för små barn att känna sig trygga med pedagogerna på förskolan och skapa varaktiga relationer. Det är detta problem – längre eller kortare introduktion - som intresserat oss och gjort att vi valt att fokusera på just introduktionens längd och vad förskollärare anser om detta. Anknytningen till pedagogerna tar tid enligt både psykologer i artikeln men även Broberg, Hagström och Broberg (2012, s. 67) menar att tid och kontinuerlig kontakt behövs för att skapa anknytning. Trots detta blir den kortare introduktionen allt vanligare idag.

2. Syfte och frågeställningar

Syftet med studien är att synliggöra förskollärares erfarenheter av olika introduktionsmetoder med avseende på anknytning och trygghet.

För att uppnå syftet har vi formulerat följande frågeställningar:

- Hur beskriver och motiverar förskollärarna sitt val av introduktionsmetod?
- Vad säger förskollärarna om hur de upplever att introduktionen påverkar anknytningen till pedagogerna och tryggheten i barngruppen i förskolan?

3. Bakgrund

Kapitlet beskriver kortfattat introduktion i förskolan utifrån facklitteratur, forskning och styrdokument. Vidare beskrivs två olika introduktionsmodeller som brukar användas i förskolan. Avslutningsvis kopplar vi trygghet och anknytning till introduktionen och den påverkan som introduktionen kan ha för barnens trygghet.

3.1 Introduktion i förskolan

I Sverige går många barn i förskolan under sin uppväxt och platsen har blivit en självklar del i många familjers liv. Introduktionen i förskolan har en betydelsefull roll när det gäller hur en familj kan uppleva förskolan. Föräldrarna har då möjlighet att få en större förståelse för hur barnet fungerar när det ingår i en större grupp än familjen (Lindgren & Torro 2017, s. 7). När ett barn börjar förskolan är det inte bara barnet som skolas in, även föräldrarna har en stor roll i introduktionen. När en familj möter förskolans värld är det förhoppningsvis början på en rolig, trygg och lärorik tid och det blir starten på en långvarig relation med pedagogerna (Lindgren & Torro 2017, s. 8).

Historiskt sett skedde introduktioner i förskolan redan under 70-talet i Sverige, vilket var under samma tid som den första förskolelagen infördes. Socialstyrelsen (1977, s. 66–68) beskriver hur invänjningen, som det då kallades, ska gå till. Där framhålls att miljöombytet för ett litet barn är känsligt och därför behöver barnet vänjas in i den nya miljön. Det påpekas även att det inte finns någon specifik längd för invänjningsperioden men att två till tre veckor bör betraktas som normalt. Under 80-talet började introduktionen benämnas som inskolning och börja likna den metod vi idag kallar traditionell introduktion. Under två veckor skolades barnen in och det var den modellen som ansågs vara den bästa för att barnet skulle få möta daghemmet, som de då kallades, på ett positivt och stimulerande sätt. Inskolningen skedde med föräldern närvarande de första tio dagarna, men arbetet med inskolningen skedde sen under en längre tid även efter för att barnet skulle bli trygg och känna en delaktighet i gruppen (Hedin 1987, s. 28). Under den första dagen var det vanligt att den som hade ansvar över inskolningen plus ett eventuellt fadderbarn gick hem och hämtade det nya barnet och föräldern i deras hemmiljö. Syftet med att hämta barnet hemma var att få en smidig övergång från hemmet till den nya platsen som barnet skulle introduceras på. Genom att hämta barnet hemma lotsade pedagogen in barnet i den nya barngruppen. Barnet fick därmed en känsla av att det kände sig viktigt och betydelsefull när man gick tillsammans till daghemmet (Hedin 1987, s. 31).

Under introduktionen ska pedagogerna lägga grunden för barnets och vårdnadshavarnas trygghet samt ge dem förtroende för förskolan. Det är viktigt att ta hänsyn till barnets ålder, förutsättningar och erfarenheter vid planering av introduktionen. Under introduktionen kan

starka känslor uppkomma hos barnet och det är därför viktigt att introduktionsperioden är trygg för barnet (Skolverket 2017, s. 25). Två studier visar på att övergången från hem till förskola är en stressfull process för barnen. Nystad, Drugli, Lydersen, Lekhal och Buøen (2021, s. 170) beskriver hur stressnivåerna hos barnen ökar vid separation från föräldrarna vid introduktion i förskolan. Även Ahnert, Gunnar, Lamb och Barthel (2004 s. 645) redogör för ett liknande resultat utifrån sin studie. Barnen har högre stressnivåer på förskolan än hemma, detta oavsett om barnets mamma är närvarande i förskolan eller inte. Kortare dagar i förskolan där vårdnadshavarna har möjlighet att närvara menar Nystad et al. (2021, s. 170) kan vara ett sätt för att hålla stressen nere för barnen.

Drugli, Lekhal & Buøen (2022, s. 36–37) har skrivit om konceptet ”kontaktperson” i förskolan. Att ha en kontaktperson betyder att ett barn eller en grupp med barn har en eller två pedagoger som har det speciella ansvaret för att etablera kontakt med barnen och samtidigt följer upp de barn som har börjat på förskolan. Syftet med att ha en kontaktperson är att barn och föräldrar ska få en möjlighet att skapa en relation med några pedagoger innan de får lära känna de andra pedagogerna på avdelningen (Drugli, Lekhal & Buøen 2022, s. 37). Syftet är även att en kontaktperson ska ta hand om barnen i olika rutinsituationerna och i det praktiska, samtidigt som de ska fungera som en trygg bas och en säker hamn för barnen när föräldrarna inte är närvarande (Drugli, Lekhal & Buøen 2022, s. 37). När pedagogerna använder sig av systemet får barnen förutsättningar att skapa en sekundär anknytningsrelation till flera olika pedagoger i förskolan (Drugli, Lekhal & Buøen 2022, s. 37).

3.1.1 Anknytning och trygghet

Trygghet är en stor del av förskolans uppdrag. Enligt förskolans läroplan (Skolverket 2018, s. 7, 10) ska utbildningen präglas av omsorg om barnets välbefinnande och trygghet. Förskolan ska även vara en levande social gemenskap som ger trygghet samt vilja och lust att lära. För små barn är trygghet det allra viktigaste. Vi människor föds med förmågan att söka oss till trygghet och skydd vilket är kopplat till anknytning och vår överlevnadsförmåga (Brandtzæg, Torsteinson & Øiestad 2016, s. 18). För att barnet ska kunna utvecklas och trivas på förskolan måste de känna sig trygga. Grunden för denna trygghet sker under introduktionen (Lindgren & Torro 2017, s. 11). Skolverket (2017, s. 25) menar att det är av stor vikt att pedagogerna, barnet och vårdnadshavarna skapar goda relationer under introduktionen. Det är genom relationerna som grunden till trygghet skapas. Tryggheten blir sedan djupare med tiden när relationerna stärks. Trygghet är någonting som sker när vi blir förstådda och en känslomässig trygghet kännetecknas av frihet från obehag och stress (Brandtzæg, Torsteinson & Øiestad 2016, s. 31). Vidare kännetecknas trygghet bland annat av att barnet kan ta emot hjälp av pedagogen när hon eller han behöver närhet och tröst (Lindgren & Torro 2017, s. 13). Goda relationer ligger till grund för att känna sig trygg vilket leder till att barn utforskar och leker

(Drugli, Lekhal & Buøen 2022 s. 30–31). Trygghet och goda relationer bidrar till barnens psykiska utveckling som i sin tur leder till att barnen utvecklas socialt. Utan nära relationer och en god kontakt med vuxna utvecklas inte barnets hjärna som förväntat (Brandtzæg, Torsteinson & Øiestad 2016, s. 18–19).

Anknytning kan beskrivas som att skapa relationer till andra och försöka upprätthålla dessa. Anknytningen blir ett band mellan barn och pedagog som grundar sig i barnets behov av trygghet och hjälp (Drugli, Lekhal & Buøen 2022 s. 30). Anknytningen under introduktionen är av stor vikt, under den tiden bestämmer barnet takten på relationsskapandet och pedagogen måste därför anpassa sig efter barnet. Det går inte att tvinga fram en relation utan pedagoger behöver förstå barnet och föräldrarnas känslor, att låta barnet själv ta kontakt samt att finnas där för barnet. Pedagoger måste kunna läsa av kroppsspråket hos de yngre barnen som inte har det verbala språket, men när barnet har det verbala språket underlättar det för att veta när en relation har börjat etablerats (Lindgren & Torro 2017, s. 44).

3.2 Introduktionsmetoder

Vid en introduktionsperiod är det två metoder som vi oftast får möta och som pedagoger använder sig av. Hur varje enskild förskola väljer att använda sig av metoderna kan variera men oftast väljer man den som passar den övriga verksamheten bäst, därav kan olika förskolors inskolningsmetod bli unik för just den specifika förskolan. Metoden ska även anpassas efter varje enskilt barn och för familjen och detta måste pedagogerna ha i åtanke vid planerandet av introduktionen (Lindgren & Torro 2017, s.18). De två olika metoderna kallas vanligtvis för traditionell inskolning och föräldraaktiv introduktion.

3.2.1 Lång introduktion - traditionell introduktion

Denna metod har funnits länge inom förskolans värld och pågår oftast i två veckor. Under perioden är det en pedagog som ansvarar för introduktionen och som har kontakt med barnet under det första tillfället. Introduktionen inleds med att barnet tillsammans med föräldern kommer korta stunder i början och successivt ökas tiden med längden. Under den tiden får barnet och föräldern vara med på olika aktiviteter och rutiner som förskolan har (Lindgren & Torro 2017, s. 18–19). Pedagogen har en viktig roll i att etablera en kontakt med barnet och att barnet ska få chans till lek och samvaro i gruppen. Föräldern har under den tiden en passiv roll och håller oftast till på en bestämd plats. Skulle barnet behöva lite trygghet kan barnet vända sig till sin förälder och få en kram för att känna tryggheten igen. När pedagogen och barnet har skapat en relation till varandra brukar oftast föräldern kunna lämna barnet korta stunder (Lindgren & Torro 2017, s. 19).

3.2.2 Kort introduktion - föräldraaktiv introduktion

I den föräldraaktiva introduktionen finns det olika varianter och därför kan även längden varieras. Generellt under den här tiden är föräldern närvarande under tre hela dagar. Under dessa dagar får barnet och föräldern vara med på det som sker under dagarna, samtidigt som relationer skapas med pedagogerna och får träffa de andra barnen som går på förskolan (Lindgren & Torro 2017, s. 20). Under introduktionsperioden får barnet lära känna miljön och pedagogerna under längre stunder men under färre dagar. I de olika metoderna har föräldrarna olika roller genom att i ena metoden ska de vara passiva och låta pedagogerna möta barnet medan i den andra ska barnet och föräldern vara tillsammans och möta den nya världen (Lindgren & Torro 2017, s. 21). I den här uppsatsen har vi valt att kalla den föräldraaktiva introduktionen för kort introduktion då den oftast sker under tre dagar.

4. Tidigare forskning

I det här avsnittet kommer vi redogöra för tidigare forskning inom områdena introduktion, separation i förskolan, anknytning och relationsskapande. Vid sökningar av tidigare forskning har flera databaser använts med olika resultat, bland andra ERIC (Ebsco), DiVA Portal och Summon via Högskolan Dalarnas bibliotek. En del artiklar har även hittats i referenslistor från tidigare examensarbeten och har då sökts upp i tidigare nämnda databaser. Vid sökningar användes begränsningen ”peer review” för att säkerställa att artiklarna vilar på vetenskaplig grund, samt att valda artiklar är publicerade från år 2000 och framåt. Sökningarna gjordes på svenska och engelska med hjälp av sökorden inskolning, introduktion, förskola, förskollärare, anknytning, trygghet. Vid sökning av tidigare forskning gav sökningar inom området ”introduktion” inte så många träffar, vilket försvårade sökandet något.

4.1 Otrygghet vid introduktion

Andersson Sjøe, Chad och Psounis (2023, s. 1259, 1263-1264) har studerat olika introduktionsmetoder vilket är den enda studien i sitt slag som vi kunnat hitta. Syftet med studien är att ge en översikt av egenskaperna hos varje introduktionsmetod och relevansen till relationsskapandet mellan familj, pedagog och barn. Studien genomfördes genom enkäter med förskollärare i Sverige. I sitt resultat kommer de fram till att flera förskollärare som deltog i studien uppgav att de använde en flexibel metod under introduktionen där fokus hamnade på att anpassa utefter barnet och föräldrarnas behov. Resultatet visade också att mindre intensiva introduktionsdagar kan vara någonting som underlättar barnets känslomässiga anpassning och relationsskapandet till pedagogerna. Även i den norska studien som Nystad et al. (2021, s. 170) gjort framkom att kortare dagar kan vara betydande då det kan hålla stressnivåerna nere för barnet. I samma studie (Nystad et al. 2021) undersöker

forskarna hur introduktionsprocessen påverkar barnen genom stress. Detta gjordes genom salivprovtagningar som mätte barnens kortisolnivåer, det vill säga stressnivåer, under tre tillfällen på dagen. Resultatet ifrån studien visade bland annat att stressnivåerna hos barnet var lägre under eftermiddagar när föräldrarna var närvarande i förskolan, till skillnad mot eftermiddagar när föräldrarna inte var på plats i förskolan tillsammans med barnet. På kvällen var nivåerna markant lägre under alla dagar (Nystad et al. 2021, s. 169–171).

Även Ahnert et al. (2004 s. 645) har gjort en studie där kortisolnivåerna mätts hos barn på förskolan. Den studien visar att nivåerna var högre på förskolan än hemma. När mamman var närvarande under tiden på förskolan visade det sig inte ge några skillnader i stressnivåer i hemmet respektive i förskolan hos barnen, till skillnad från Nystads et al. studie som visar lägre nivåer i hemmet än på förskolan. Dock visar studien att barn vars anknytning till mamman var trygg hade lägre stressnivåer när mamman närvarade, alltså hade mamman en stressreducerande funktion för barnen (Ahnert et al. 2004, s. 646) Ett liknande resultat har Andersson Søre, Chad och Psounis (2023 s.1264) som också visar på att föräldrars närvaro under introduktionen kunde reglera barnets känslor, men att deras närvaro även kunde hämma relationsskapandet med pedagogerna. Båda studierna (Ahnert et al. 2004, s. 646; Nystad et al. 2021) gjordes på barn i åldrarna 1 till 1,5 år och hade liknande resultat efter introduktionstiden, där båda visar att stressnivåerna var fortsatt förhöjda. Nystad et al. testade efter fyra till sex veckor och då var stressnivåerna fortfarande något förhöjda på eftermiddagen, medan Ahnert et al. testat 5 månader senare och det visade högre nivåer på förskolan än i hemmet.

4.2 Relationsskapande under introduktionen

I Andersson Søre, Chad och Psounis (2023 s. 1265) studie framkommer det att det blir alltmer vanligt med fokus på lärande och utbildning i förskolan vilket gör att fokuset försvinner från omsorgen och relationsskapandet. Forskarna i en annan studie (Ebbeck & Yim 2009, s. 907) lyfter fram att stödja positiva relationer mellan de yngre barnen och deras omsorgspersoner är av en betydande roll för barnets välbefinnande och att dess relationer kommer bli en byggsten för deras framtida välbefinnande. Ebbeck och Yim (2009) undersöker hur australienska föräldrar, förskolan och deras chefers uppfattar olika synsätt om anknytning och hur övergångar mellan hem och förskola kan se ut för de yngre barnen. Detta för att ta reda på hur övergången kan förbättras och bli en del i vardagen. Studien genomfördes via intervjuer med tio mödrar, tre personal inom förskolan och deras chefer. Resultaten visar att föräldrar och personalen var eniga om att etablerandet av positiva relationer med de yngre barnen är av stor betydelse. För att främja en trygg anknytning ansåg de att spendera tid med de yngre barnen, finnas där för dem och vara lyhörd var ett av de viktigaste sätten för att få en trygg anknytning till varandra. Pedagogerna lyfter även fram vikten av att skapa ett band med föräldrarna för att

underlätta anknytningen till de yngre barnen (Ebbeck & Yim 2009, s. 906). Andersson Søre, Chad och Psounis (2023 s. 1266) beskriver också att en god relation mellan förälder och pedagog under introduktionen kan vara lika viktig som relationen mellan barnet och pedagogen. Därför kan en föräldraaktiv introduktion vara betydelsefull för att hjälpa föräldrar och pedagoger att lära känna varandra.

4.3 Anknytning under introduktionen

Cugmas (2007) har gjort en undersökning där hon har jämfört hur barns anknytning ser ut till läraren i förskolan och hur barnets anknytning till mamman och pappan ser ut, för att sedan kunna analysera sambandet mellan de olika anknytningspersonerna. Cugmas (2007, s. 349) beskriver i sin studie om anknytningsteorin och begreppet trygg bas. Hon beskriver att barnet som har en trygg bas hemifrån kommer ha det lättare att kunna ha förskolläraren som en trygg bas i förskolan. Barn som kommer från en trygg bas hemifrån har sin primära anknytningsperson och har det lättare att kunna ta sig an en sekundär anknytningsperson som oftast är en pedagog på förskolan. Barn som kommer från en otrygg miljö hemifrån har kanske inte haft någon nära relation med någon ifrån hemmet och har därför svårare att kunna ta sig an nya relationer. Broberg, Hagström och Broberg (2012, s. 78) beskriver hur barn med en otrygg anknytning inte räknar med så mycket känslomässigt stöd under introduktionen och är därför väldigt självförsörjande vilket kan leda till att den djupa känslomässiga kontakten minskar. Barn som har en trygg anknytning hemifrån kan påverkas negativt av att i tidig ålder vistas på förskolan, då separationen från föräldrarna blir extra påfrestande. Medan de barn som hade en otrygg anknytning anpassade sig positivt till att vara på förskolan i tidig ålder och hade lättare att kunna vistas på förskolan och etablera nya relationer (Cugmas 2007, s. 362). Alla som deltog i Ebbeck och Yim (2009, s. 906–907) studie var överens, för att barnet ska etablera en trygg anknytning till de vuxna var införandet av att ha en primär kontaktperson i förskolan viktigt. Detta bygger samtidigt upp föräldrarnas förtroende för förskolan.

4.4 Sammanfattning av tidigare forskning

De artiklar vi valt att presentera har alla olika infallsvinklar. Fyra av studierna fokuserar mer på övergången mellan hem och förskola medan den sista har fokus på relationer och anknytning mellan olika anknytningspersoner. I studierna framkommer det att övergången mellan hem och förskola kan vara en påfrestande tid för barnet. Det framkommer även att barnen kan fortsätta att känna sig stressade och oroliga så långt som fem månader efter introduktionen. Det visar sig att kortare introduktionsdagar kan vara positivt för barnens relationsskapande till pedagogerna samt att det håller nere barnens stressnivåer (Ahnert et al. 2004; Nystad et al. 2021; Andersson Søre, Chad och Psounis 2023). En studie visar även att tid

är viktigt för små barns relationsskapande. Ytterligare en studie synliggör även föräldraperspektivet där det framkommer att det är viktigt att även bygga en relation till föräldrarna under introduktionen (Andersson Sjøe, Chad och Psounis 2023; Ebbecks & Yim 2009). Studien med fokus på anknytning synliggör hur vistelsen i förskolan i tidig ålder kan bli negativ om barnet har en trygganknytning hemifrån, medan barn med en otrygg anknytning i stället påverkas positivt av att vistas i förskolan i tidig ålder. I studien framkommer det även hur viktig en kontaktperson kan vara under introduktionen (Cugmas 2007).

Enligt vad vi har kunnat hitta finns i nuläget inga studier som enbart fokuserar på hur introduktionens längd påverkar barnens anknytning till pedagogerna. Det kan därför vara värdefullt att genomföra vår studie då den kan bidra med mer kunskap om introduktionslängden har någon påverkan på barns relationer, trygghet och anpassning eller inte.

5. Teorigenomgång

I denna del kommer vi presentera John Bowlbys anknytningsteori som vi sedan använder för att analysera vår datainsamling från våra intervjuer. Vi har med hjälp av Broberg, Hagström och Broberg (2012) samt andra författare förstått anknytningsteorin. Vi kommer med hjälp av författarna presentera de centrala begrepp som bär upp denna teori och visa hur dessa kan användas vid analys och diskussion av vårt material.

5.1 Anknytningsteorins grunder

Grundaren till anknytningsteorin är John Bowlby som var en utbildad psykoanalytiker och levde mellan 1907–1990. Bowlby hade ett samarbete med en kvinna som hette Mary D. Salter Ainsworth (1913–1999). Dessa två personer blev förgrundsfigurer till anknytningsteorin (Broberg, Hagström & Broberg 2012, s. 34–35). Bowlby gjorde undersökningar där han lyfte fram hur föräldrar kan ha en betydande roll för barnets utveckling och vilka risker som kan ske i samband med tidiga separationer och byte av omsorgsperson för barn som är yngre än tre år. I resultaten framgick det hur svårt det var för barn i åldern ett till två år att skiljas från sina omsorgspersoner när de var i en miljö som var främmande för dem. Efter Bowlbys forskning kunde slutsatsen dras att när barnen visade ett aggressivt och ett förtvivlat uttryck vid separationer från sina föräldrar kunde det kopplas till att behovet av kontakt med sina omsorgspersoner var viktig (Broberg, Hagström & Broberg 2012, s. 34). Mary Ainsworth kom att bli Bowlbys medarbetare under hans forskningsprojekt. Ainsworth gav anknytningsteorin det empiriska material som studierna behövde och det var även hon som

upptäckte de olika anknytningsmönster som finns i teorin. Bowlby hedrade Ainsworth med att tillägna sin sista bok till henne med namnet *En trygg bas* då det var hon som myntade begreppet (Broberg, Hagström & Broberg 2012, s. 35-36).

5.2 Centrala begrepp

Inom anknytningsteorin finns det flera centrala begrepp. Nedan har vi valt att beskriva några av dem som vi anser användbara i vår studie. Eftersom vi har valt intervjuer som metod, är det förskolläraernas berättelser som ligger till grund för vår teoretiska analys.

5.2.1 Anknytning

Begreppet anknytning kan förstås som ett samspel mellan barn och förälder eller annan omsorgsperson (Broberg, Hagström & Broberg 2012, s. 33). När en vuxen och ett barn har en anknytning till varandra brukar det kallas att de har känslomässiga relationer gentemot varandra. Anknytningen ser olika ut till olika personer beroende på hur samspelet utvecklas med respektive person och anknytningen utvecklas successivt under de första levnadsåren. Anknytning är en naturlig del hos barnet och vi föds med beteenden för att främja anknytningsprocessen bland annat gråt och fastklamring (Askland & Sataøen 2014, s. 62). Barn är i behov av trygghet och söker den hos sin anknytningsperson för att få tröst och beskydd (Broberg, Hagström & Broberg 2012, s. 33, 36). Anknytningen för småbarn handlar främst om att skapa starka band till omsorgspersoner i sin närhet, vilka vanligtvis är föräldrarna. Ett tecken på en god anknytning är när barnet vill behålla närheten till sina föräldrar och barnet blir oroligt när det blir lämnade av dem. Den tidiga anknytningen är av stor vikt då en god anknytning i tidig ålder gör det lättare för barnet att knyta an till andra senare i livet (Askland & Sataøen 2014, s. 60–61).

5.2.2 Trygg bas och säker hamn

Trygg bas är ett viktigt begrepp vi möter i anknytningsteorin som Ainsworth etablerade (Broberg, Hagström & Broberg 2012, s. 35). Att ha en trygg bas innebär att ett barn kan bege sig ut och utforska saker på egen hand och samtidigt veta att det kan vända sig till sin trygga bas, som kan vara barnets föräldrar, för att få kärlek och omtanke (Bowlby 2010, s. 33). Den vuxna ska ge barnet trygghet för att kunna utforska sin omgivning samtidigt ska den vuxna finnas där som en säker hamn att återvända till när barnet upplever faror. Den säkra hamnen kan barnet återvända till för att återfå känslan av trygghet menar Brandtzæg, Torsteinson och Øiestad (2016, s. 39) som utgår ifrån anknytningsteorin. Begreppen kan sammanfattas som en trygghetscirkel som bygger på barnets grundläggande behov (Brandtzæg, Torsteinson & Øiestad 2016, s. 22). Cirkeln börjar med den vuxna som den trygga basen som stöttar barnet i

att utforska sin omgivning, och avslutas med en säker hamn där den vuxna tröstar och skyddar barnet (Broberg, Hagström & Broberg 2012, s. 44–45). När barnet utforskar och någonting händer så att barnet blivit rädd, ledset eller trött, återvänder den till den vuxna för att söka tröst. Barnet har ett behov av skydd och då finns den vuxna anknytningspersonen där för att trösta och skydda, en säker hamn att återvända till vid behov (Brandtzæg, Torsteinson & Øiestad 2016, s. 23) Genom detta mönster rör sig barnet som i en cirkel och utforskandet blir längre ju äldre barnet blir. Trygghetscirkeln visar på vikten av trygghet för barnet då utforskandet blir svårt när den inte känner tryggheten och inte har någon som sin säkra hamn (Brandtzæg, Torsteinson & Øiestad 2016, s. 23).

5.2.3 Trygg anknytning

Regelbunden fysisk kontakt är det som ligger till grund för att en anknytning kommer att utvecklas. Det betyder att ett barn även kan knyta an till en vanvårdande vuxen. Trygg anknytning handlar om att barnet har en förståelse för att den kan återvända till den tidigare nämnda trygga hamnen för att få skydd och tröst (Broberg, Hagström, Broberg 2012, s. 49, 51). Känslan av att ha en trygg bas ger en känsla av trygghet som gör att barnet vågar ta för sig och blir nyfiken på sin omgivning som tidigare nämnts. Drugli, Lekhal och Buøen (2022, s. 33) beskriver utifrån anknytningsteorin att en trygg anknytning även innebär att barnet har fått återkommande erfarenheter av att känna sig sedd och hörd av sin omsorgsgivare. Barnet känner en tillit till omsorgspersonen och vet att den finns i närheten om barnet behöver den. När ett samspel uppstår där omsorgspersonen har bemött barnets behov har en trygg anknytning vuxit fram. Detta skapar en bra grund och ger bra förutsättningar för att barnet fortsätter att utvecklas. Det ökar också barnets chans att etablera goda relationer till andra barn och även till vuxna som barnet kommer möta (Drugli, Lekhal & Buøen 2022, s. 34).

5.2.4 Otrygg anknytning

Otrygg anknytning är motsatsen till den trygga anknytningen där barnet inte väljer att söka kontakt med anknytningspersonen och inte heller använder den vuxna som en trygg bas (Broberg, Hagström & Broberg 2020, s. 143). En otrygg anknytning kan även beskrivas som att omsorgspersonen saknar vissa erfarenheter när det gäller lyhördhet och känslomässiga band gentemot barnet, och att barnet ibland kan bemötas på ett bra sätt och ibland inte. Barnen kan få en känsla av att de vuxna inte förstår dem och att de inte anpassar sig efter deras behov (Drugli, Lekhal & Buøen 2022, s. 34).

I en otrygg anknytning finns det två olika typer vi kan möta, den ena kallas för *undvikande* och den andra för *ambivalent*. När ett barn har en undvikande anknytning blir det tydligt att barnet inte använder sig av någon förälder som en trygg bas. Det kännetecknas även av att

föräldern inte har bemött barnets känslomässiga behov och inte lyssnat in barnet. De allra minsta barnen behöver den extra närheten från sina föräldrar för att känna sig trygga. Men ett barn som har en undvikande anknytning och som behöver den extra tryggheten är medvetet om att det inte kommer få samma möjlighet till det om barnet visar sig sårbart eller visar att det behöver tröst från föräldern (Broberg, Hagström & Broberg 2020, s. 52–53). Barnet vänjer sig vid att själva behöva hantera sina behov och blir mer självständigt och behöver inte stöd ifrån någon vuxen (Drugli, Lekhal & Buøen 2022, s. 34).

I den ambivalenta anknytningen blir samspelet centralt. Ett barn kan ha svårt att möta föräldern och det kan bli svårt för barnet att förutse hur de kommer svara på barnets signaler. Mycket sker efter den vuxnes villkor och de svarar på signalerna när det passar dem själva. Det kan även vara svårt för vissa föräldrar att skilja på sina egna och barnets upplevelser. De vet oftast hur barnet känner sig i vissa situationer, vilket kan göra det svårt för barnet att få en egen uppfattning om hur barnet känner sig för att sedan kunna signalera detta vidare till sin omgivning (Broberg, Hagström & Broberg 2020, s. 53). Barnet kan även få ett svagare intresse för lek och utforskande, de kan vara i behov av mycket kontakt av en vuxen och de kan uppfattas som klängiga (Drugli, Lekhal & Buøen 2022, s. 34).

5.2.5 Primär och sekundär anknytningsperson och anknytningshierarkin

Barn kan utveckla anknytningsrelationer till flera personer. Hur många beror på hur många personer som barnet har nära och regelbundna relationer till, men antalet brukar variera från en till fem personer (Broberg, Hagström & Broberg 2012, s. 71). Anknytningsrelationerna som ett barn har brukar beskrivas som hierarkiskt organiserade, vilket betyder att de har olika stor betydelse för barnet. Högst upp i hierarkin finns den primära anknytningspersonen, som oftast är barnets mamma eller pappa. Den primära anknytningspersonen är den person som barnet känner ger störst trygghet och som det skulle välja först vid behov av trygghet och skydd (Broberg, Hagström & Broberg 2012, s. 69; Askland & Sataøen 2014, s. 63).

Anknytningsrelationen till pedagogerna på förskolan kan ses som en sekundär anknytning alltså att den anknytningsrelationen kommer lägre ner i hierarkin än barnets föräldrar. När barnets primära anknytningsperson inte finns där är det viktigt att barnet har skapat en god anknytning till någon pedagog på förskolan så att den kan vara barnets sekundära anknytningsperson och ge barnet tryggheten den behöver (Brandtzæg, Torsteinson & Øiestad 2016, s. 27, 154). Brandtzæg, Torsteinson och Øiestad (2016, s. 155) beskriver hur viktigt det är att under introduktionen ge barnet förutsättningar för att skapa nya relationer till pedagogerna och att det bör finnas en eller två huvudansvariga pedagoger som finns nära barnet i början.

5.2.6 Anknytningssystem

Ett litet barn är i behov av en balans mellan nyfikenhet som gör att barnet vill utforska sin omvärld men att den samtidigt är beroende av en trygghet däremellan också. Denna balans kan vara en avgörande skillnad mellan ett tryggt och otryggt anknutet barn (Broberg, Hagström & Broberg 2012, s. 19–20). Anknytningssystem som Broberg, Hagström och Broberg (2012, s. 20) beskriver är när ett barn är oroligt kan det så kallade anknytningssystemet slå på och det medför att barnet slutar att utforska och börjar koncentrera sig på att hitta närhet hos sin anknytningsperson. När barnet har fått den närhet som den behöver kan anknytningssystemet slås i viloläge så att barnet kan återgå till lek och utforskande. I förskolans vardag är det därför viktigt att anknytningssystemet är försatt i viloläge under tiden barnet vistas i förskolan, vilket ibland kan upplevas hos de yngre barnen som inte medverkar i någon aktivitet. Det kan bero på att barnet har satt sitt anknytningssystem i viloläge och är i behov av närhet av en anknytningsperson (Broberg, Hagström & Broberg 2012, s. 20). Detta är något som kan märkas framåt eftermiddagarna för de yngre barnen när de börjar bli trötta och det har gått ett tag sedan de träffade sina föräldrar förklarar Broberg, Hagström och Broberg (2012, s. 20).

5.2.7 Inre arbetsmodell

Under det första levnadsåret utvecklar barn något som kallas för inre arbetsmodeller. Dessa modeller är en inre kognitiv förmåga där barnen kan föreställa sig själv och relationer till andra vuxna, beskriver Broberg, Hagström och Broberg (2012, s. 46). Modellerna skapas av de upplevelser som barnet har från sina relationer till andra vuxna. De utvecklas inte enbart av hur de vuxna behandlar barnet utan även vad de säger. Detta gör att barnet kan förutsäga vad som ska hända i verkligheten och de har förväntningar på hur andra ska agera utifrån dessa tidigare erfarenheter. Modellerna hjälper även barnet i hur det ska agera i olika möten med andra (Bowlby 2010, s. 155). De inre arbetsmodellerna kan vara mer positiva eller negativa och är de mycket negativa kan situationer bli mer problematiska då arbetsmodellen inte längre avspeglar verkligheten, vilket medför att barnet inte längre har hjälp av arbetsmodellerna. Har barnet övervägande positiva arbetsmodeller medför de att hjälpa barnet att i stället skapa en positiv miljö omkring sig (Broberg, Hagström & Broberg 2012, s. 47-48).

6. Metod

I kapitlet beskriver vi vilken metod vi valt att använda samt hur urvalet gick till och varför. Vi kommer även beskriva hur genomförandet gått till och vilka etiska överväganden vi beaktade i samband med studiens utförande. Därefter redogör vi för hur materialet analyserats, för att slutligen följas upp av ett stycke om studiens trovärdighet.

6.1 Val av metod

Eftersom syftet med studien är att synliggöra förskollärares erfarenheter, har vi valt att använda oss av kvalitativa intervjuer som metod. En kvalitativ intervju liknar ett vanligt samtal men skiljer sig då det utgår ifrån ett speciellt tema (Khilström 2007, s. 48). Målet med en intervju är att få fram information om andra människors erfarenheter och tankar, att kunna förstå ett ämne utifrån informantens perspektiv (Dalen 2015 s. 14; Kvale & Brinkmann 2014, s. 41). En kvalitativ metod kan vara bättre för att undersöka ett mindre antal personer, upplägget på intervjun gör det även enklare att jämföra data från olika människor.

Informanterna har genom kvalitativ intervju större frihet att uttrycka sig jämfört med en kvantitativ metod som ofta är mer styrd (Bjørndal 2018, s. 137). På grund av studiens tidsbegränsning tänker vi att den valda metoden är passande då vi kan bli begränsade av tiden till att intervjua ett fåtal informanter.

6.2 Urval

För att kunna tolka och analysera behöver vi ett ändamålsenligt underlag med god kvalitet på det vi vill undersöka. Vi har valt att intervjua yrkesverksamma förskollärare som har minst fem års erfarenhet av yrket. Vi vill att förskollärarna ska ha erfarenhet av introduktioner och tänker att om de arbetat i minst 5 år har de haft möjlighet att skaffa sig den erfarenheten vi söker. Vi har valt att intervjua sex förskollärare. Genomförande och bearbetning av intervjuerna kan vara ett tidskrävande moment och därför har vi inte möjlighet att intervjua alltför många med tanke på att vårt arbete sker under en begränsad tid (Dalen 2015, s. 58). De sex förskollärare som deltagit i studien har fått fiktiva namn för att deras identiteter inte ska avslöjas, vi har använt följande fiktiva namn: Annika, Birgitta, Carina, Doris, Eva och Frida.

För att ge en bredare geografisk spridning av vårt resultat valde vi att intervjua förskollärare i två olika kommuner. Vi har även valt att intervjua förskollärare på olika förskolor för att få ta del av olika erfarenheter. Om informanterna jobbar på samma arbetsplats finns en risk att de för liknande resonemang och använder sig av samma metoder. Vi beslutade att intervjua förskollärare för att det är förskollärarna som har det övergripande ansvaret för omsorg och utbildning enligt läroplanen (Skolverket 2018, s. 19). I studien har vi valt att fokusera på barnens trygghet och anknytning och därför hade det varit intressant att se introduktionen från barns perspektiv. På grund av etiska skäl har vi valt att inte inkludera barnen då det hade gett mer arbete och tiden inte räckt till (Eldén 2020, s. 79).

6.3 Genomförande

Vi började arbetet med att skriva ett informationsbrev (bilaga 1) som skulle ges ut till informanterna, där studiens syfte och metod framgår. Även etiska principer som att

deltagandet är frivilligt, hur behandling av personuppgifter går till etcetera finns med i brevet. Efter detta påbörjade vi arbetet med vår intervjuguide (bilaga 3). Inför intervjuerna kontaktade vi potentiella förskollärare via e-post och vi fick svar från alla sex förskollärare som tackade ja till att medverka. Förskollärarna som hade delgett sitt intresse till att medverka fick informationsbrevet via mejl och efteråt bokades datum, tid och vilken plats som intervjun skulle ske på. Före intervjuerna hade vi tagit del av tidigare forskning vilket gav oss en del förkunskap om ämnet. Kvale och Brinkmann (2014, s. 208) menar att en god intervjuare känner till ämnet och kan ställa viktiga frågor.

Vi har valt att göra intervjuerna halvstrukturerade med hjälp av en intervjuguide. Valet av halvstrukturerad intervju beror på att vi vill att informanterna fritt ska kunna prata om frågorna men att vi ändå styr dem utifrån vårt syfte (Kvale & Brinkmann 2014, s. 45). Intervjuguiden (bilaga 3) inleds med inledande frågor om personen själv för att få informanten att känna sig mer bekväm och avslappnad och att frågorna som kommer efteråt är mer fokuserade på vårt syfte (Dalen 2015, s. 35).

Intervjuerna skedde fysiskt på förskollärarnas arbetsplatser och under alla intervjuer deltog vi båda två. Vi delgav informanterna information om de etiska principerna samt att deltagandet är frivilligt. Sedan fick informanterna skriva på det skriftliga samtycket (bilaga 2). Vi frågade även om ett godkännande av att intervjuerna spelades in och vi informerade om att inspelningen kommer raderas efter att vi gjort transkribering av intervjun. Under intervjuerna hade vi telefonerna i flygplansläge och vi använde oss av våra frågor utifrån vår intervjuguide. Valet av att vi spelade in intervjuerna var att vi ville vara så närvarande som möjligt under hela tiden. Den som ställde frågorna kunde fokusera helt på informanten i stället för att behöva anteckna i ett block och därför fokuserade den andra personen på att föra anteckningar i stället (Bjørndal 2018, s. 127). Vi båda var aktiva med följdfrågor under alla intervjuer och lyssnade aktivt. Vi ville inte avbryta under tiden utan personen fick i lugn och ro tänker efter och prata i sin takt (Kvale & Brinkmann 2014, s. 208).

6.4 Bearbetning och analys av data

Fejes och Thornberg (2015, s. 35) beskriver den kvalitativa analysen som en process där datamaterialet systematiskt undersökts av forskaren. Vid en kvalitativ analys organiseras all data och forskaren söker efter mönster för att sedan presentera ett resultat. Efter avslutade intervjuer valde vi att transkribera det inspelade materialet. Vi delade upp arbetet mellan oss och transkriberade tre intervjuer var. Vid transkribering skrev vi ordagrant av vad som sagts under inspelningarna, både informantens ord samt frågorna vi ställt. Vi använde samma förkortningar för att materialet ska överensstämma och bli lättare att analysera (Dovemark

2017, s. 148). När vi sedan hade transkriberat materialet skrev vi ut det på papper och börjat bekanta oss med innehållet genom att läsa igenom det flera gånger tillsammans.

Kvale och Brinkmann (2014, s. 241–243) beskriver att ett vanligt sätt att ta itu med sitt material är att kategorisera sina data. Med detta menas att man knyter samman ett eller flera nyckelord till stycken i texten. Kategorierna eller nyckelorden kan i förväg vara bestämda eller växa fram under analysens gång. Efter att vi läst igenom materialet gick vi återigen igenom texterna för att urskilja olika teman. Detta gjordes genom att stryka under nyckelord och meningar med liknande innehåll i olika färger. Teman som uppkom var bland annat individanpassad introduktion, förskolläraernas förhållningssätt och erfarenheter samt trygga/otrygga barn. Dessa teman har sedan sorterats under våra forskningsfrågor för att kunna besvara dem (Malmqvist 2007, s. 124-126). När vi sedan bearbetat materialet skrev vi fram resultatet med egna ord och använde citat från intervjuvaren för att ge mer trovärdighet till resultatet (Kihlström 2007, s. 54).

6.5 Etik

Vid genomförandet av en studie är det av stor vikt att reflektera över hur personer som deltar i studien behandlas samt vilket etiskt ansvar vi som genomför studien har. Innan och under studien har därför Vetenskapsrådets (2017, s. 12, 40–41) etiska principer tagits i beaktning. Informationskravet har beaktats genom att vi skrivit ett informationsbrev (bilaga 1) som skickades ut till alla tillfrågade förskollärare innan intervjun ägde rum samt att de erhöll en kopia vid intervjutillfället. I brevet står bland annat syftet med studien, hur den ska genomföras samt hur vi behandlar deras personuppgifter enligt GDPR. Information om att studien är helt frivillig att delta i framgår också (Björkdahl Ordell, 2007 s. 26).

Enligt Vetenskapsrådet (2017, s. 16) ska samtycke för att delta i studien samlas in. Detta har vi gjort både muntligt och skriftligt i form av en samtyckesblankett (bilaga 2). Vi har även informerat deltagarna om att studien är helt frivillig att delta i och att de när som helst kan avbryta sin medverkan. Under intervjun har ljudinspelning skett vilket vi även informerat om och informanterna har fått ge samtycke. Vetenskapsrådet (2017, s. 27) beskriver att även för inspelningar behövs information och samtycke.

Konfidentialitet har även beaktats vilket handlar om hur personuppgifter behandlas så att ingen obehörig kan ta del av dem (Björkdahl Ordell 2007, s. 27). Det handlar även om att inte sprida uppgifter som vi fått ta del av i förtroende (Vetenskapsrådet 2017 s. 40). Informanterna har informerats om att vi förvarar alla inhämtade data i högskolans lösenordskyddade molntjänst och att det enbart är vi studenter och vår handledare som har tillgång till uppgifterna. Detta kopplas till nyttjandekravet som säger att insamlat material endast ska

används i studien och inte till något annat (Björkdahl Ordell 2007, s. 27). Alla personuppgifter som samlats in i studien har även aidentifierats och enbart fiktiva namn används.

6.6 Validitet och reliabilitet

När en kvalitativ studie har genomförts brukar det göras en bedömning om studien är pålitlig. Frågor som ställs i en sådan bedömning kan ge ett svar på om undersökningen ger relevanta svar på forskningsfrågorna som har ställts i undersökningen. Frågorna gäller om undersökningens resultat bedöms som trovärdiga, och om undersökningens slutsatser kan ge en ökad kunskap för lärare i förskola och skola (Dimenäs 2020, s. 158). Begreppet *validitet* används inom kvalitativa studier för att se om observationer, frågor och resultat som har framkommit stämmer sinsemellan. Med begreppet *reliabilitet* menas en bedömning av studiens noggrannhet. För en hög reliabilitet redogörs noggrant för samtliga tillvägagångssätt i processen (Dimenäs 2020, s. 159).

Validiteten handlar om hur metoden undersöker det som vi avsett att undersöka. Genom att vi har använt oss av kvalitativ intervju med halvstrukturerad intervjuguide kan vi få svar på förskollärares uppfattningar om vårt område och genom det stärks vår reliabilitet ytterligare. Vårt syfte med studien är att synliggöra förskollärares uppfattningar och det blir därmed viktigt för studiens reliabilitet att de som medverkar i studien inte får ledande frågor (Kvale & Brinkmann 2014, s. 295–296). Om vi skulle ställa ledande frågor leder vi in informanten på ett specifikt spår och det är något vi vill undvika då vi vill få deras egna tankar och uppfattningar om introduktion på förskolan. För att vi ska kunna förbättra reliabiliteten i vår undersökning valde vi även att spela in intervjuerna på våra telefoner som vi hade i flygplansläge. Kihlström (2007, s. 232) förklarar att när inspelning sker har vi möjlighet till att kunna transkribera våra intervjuer och vi får med allt som sägs under tiden. Vi får ta del av det informanten säger och vi kan även höra hur vi som intervjuar har ställt frågor. Dessutom missar vi inget som vi kanske hade gjort om vi inte hade valt att spela in.

Med tanke på att vi har skrivit i par kan det också öka reliabiliteten i vår undersökning. När man skriver i par är man två som kontrollerar varje steg i undersökningen och det kan ge större tillförlitlighet än om man skriver själv. När vi intervjuade valde vi att göra även det tillsammans och detta kan också leda till att vi under tiden uppmärksammar olika saker som kan vara av nytta i vårt arbete (Kihlström 2007, s. 232).

7. Resultat och analys

I detta avsnitt kommer vi att redogöra för resultatet från våra intervjuer med hjälp av våra forskningsfrågor som rubriker. Utifrån våra forskningsfrågor kommer vi presentera vårt resultat med medföljande underrubriker. Vi kommer sedan att analysera resultatet med hjälp av anknytningsteorin. För att synliggöra vad de olika förskollärarna har svarat kommer vi benämna förskollärarna vid fiktiva namn. Namnen vi kommer använda är Annica, Birgitta, Carina, Doris, Eva och Frida.

7.1 Hur beskriver och motiverar förskollärarna sitt val av introduktionsmetod?

7.1.1 Vilka metoder använder förskollärarna?

Alla sex förskollärare berättar att barnen har korta dagar i början av introduktionen för att sedan utöka. Vissa beskriver att de har en bestämd mall som de utgår ifrån. Hälften av förskollärarna utgår från den traditionella två veckors introduktionen, medan den andra halvan har en mer föräldraaktiv introduktion. Doris förklarar att deras introduktion röra sig mellan två dagar och uppåt beroende på ålder, och att den liknar den föräldraaktiva men hon följer inte metoden helt. Birgitta och Eva beskriver vikten av att barnet ska tycka det är roligt att vara på förskolan. Därför har de kortare dagar i början för att barnen ska längta tillbaka till förskolan och att föräldrarna ska vara aktiva under tiden för att visa att förskolan är en rolig plats att vara på. Vi tolkar det som att pedagogerna inte vill ha för långa dagar i början med tanke på att barnet får möta en helt ny miljö. Broberg, Hagström och Broberg (2012, s. 19) beskriver att barnet behöver balansen mellan nyfikenhet och trygghet och under de första dagarna under introduktionen kan detta vara betydelsefullt för barnet. Anknytningssystemet hamnar i viloläge när barnet utforskar och leker. Förskolan är en ny plats för barnet och det kan leda till blandade känslor och att barnet bli orolig. Det söker då trygghet hos föräldrarna. Att ha för långa dagar kan leda till att barnet blir trött och inte orkar utforska vilket sätter i gång anknytningssystemet (Broberg, Hagström och Broberg 2012, s. 20). Kortare dagar kan vi därför tolka som att under tiden barnet vistas på förskolan ska det vara kort och roligt de första dagarna.

7.1.2 Individanpassad introduktion

Under intervjuerna kom nästan alla förskollärare att tala om att de på något vis individanpassar sin introduktion. Med detta menar de att de utgår ifrån barnets och familjens behov, de utgår ifrån hur barnet är och fungerar. Flera av förskollärarna nämner att det är

individuellt hur bra introduktionen går. En del barn går det väldigt enkelt och smärtfritt för medan andra behöver mer tid. Birgitta säger:

Ibland får man ju göra introduktionen ännu längre, ser man att barnet absolut inte är tryggt efter två veckor då får man ju be föräldrarna om vi kan köra korta dagar nästa vecka också (Birgitta).

Eva menar att det är viktigt att vara lyhörd för hur barnet tycker det är på förskolan. Carina berättar att alla barn är olika och att det aldrig finns ett facit när man börjar introduktionen. Hon säger:

Men det är mycket utifrån känsla och att se att barnet är tryggt och att det leker och är glad (Carina).

Askland och Sataøen (2014, s. 62) påstår att anknytningen ser olika ut beroende på samspelets utveckling. Med tanke på att anknytningen kan se olika ut för alla barn förstår vi det som att förskollärarna väljer att individanpassa introduktionen på grund av detta. Vi tolkar det som att barn med en trygg anknytning kan uppleva starten i förskolan som mer påfrestande än barn med otrygg anknytning. Detta kan då påverka introduktionens upplägg då alla barn har olika anknytningsmönster så som otrygg eller trygg anknytning (Broberg, Hagström och Broberg 2012, s. 49-56).

7.1.3 Motivering till val av metod

Varför förskollärarna har valt de olika metoderna varierar lite, då tre av dem beskriver att de har valt den metoden för att det är något som de har kommit överens om på deras förskola eller i kommunen. Annika beskriver att de har valt den metoden för att de upplever att barnen verkar må bäst av det, när det är en långsam och lång introduktion. Två av förskollärarna uttrycker liknande åsikter om att för dem spelar inte metoden någon roll. Doris förklarar att för hennes del är de olika metoderna likvärdiga. Frida däremot tycker att metoden när föräldrarna är mer aktiva har fungerat bra. Hälften av förskollärarna anser att den korta introduktionen är bäst. De som anser att den är bättre, tycker det är lättare att jobba med barnen när föräldrarna inte är med. Förskollärarna som föredrar den långa tycker den är lagom och att man får en bättre anknytning till barnen.

7.1.4 För- och nackdelar med de olika introduktionsmetoderna

Fördelar med den långa introduktionen anser Annika är att det ger barnet en chans att kunna få en god relation till pedagogerna och att det är svårt att kunna göra det efter några dagar. Detta kan vi förstå utifrån det Broberg, Hagström och Broberg (2012, s. 49) beskriver om hur en anknytning utvecklas. Det behöver ske regelbunden fysisk kontakt för att anknytningen ska

utvecklas, därför kan en längre introduktion möjliggöra detta. Nackdelar med den långa metoden är att vissa upplever att föräldrar tycker att det drar ut på tiden och att den går för långsamt, något som både Annika och Frida har erfarenhet av. I övrigt framgår inga andra nackdelar med den långa introduktionen. Birgitta upplever att en fördel med den korta introduktionen är att föräldrar är mer aktiva och att de får vara med hela dagar, något som gör att de kommer bli trygga med miljön. En nackdel med den korta introduktionen är om det finns barn som har svårt att ta sig an nya personer. Det Birgitta beskriver som en nackdel med kort introduktion kan vi tolka som att den metoden blir svårare för ett barn med en otrygg anknytning. Drugli, Lekhal & Buøen (2022, s. 34) förklarar den otrygga undvikande anknytningen som att barnet har svårare att skapa nya anknytningar då de inte förväntar sig att få trygghet och tröst av den vuxna.

7.1.5 Förskollärarnas förhållningssätt och tidigare erfarenheter

Förskollärarnas tidigare erfarenheter av olika introduktionsmetoder varierar något i den här studien. Tre av de intervjuade förskollärarna har inga erfarenheter av andra introduktionsmetoder än den som de själva använder just nu. De tre andra förskollärarna har erfarenhet av varianter på både traditionell och föräldraaktiv introduktion. Frida berättar att hon testat flera olika metoder men att det ändå blir en blandning av metoderna när man väl genomför introduktionen. Två av förskollärarna betonar vikten av förskollärarens förhållningssätt under introduktionen. De båda menar att det är viktigt att tänka på hur man som pedagog uppträder, vilket bemötande man ger till barn och föräldrar samt hur engagerad man som pedagog är i att skapa relationer och trygghet för barnet. Frida berättar att det är viktigt som pedagog att visa intresse för barnet och låta anknytningen ta tid. Carina säger:

Det är ju föräldrarna som ska vara aktiva, då behöver inte jag göra någonting. Men jag måste ju ändå vara aktiv och driva på den här introduktionen i alla fall och det kan jag tycka att många glömmer (Carina).

En otrygg anknytning mellan barn och pedagog kan bero på att omsorgspersonen saknar erfarenheter och inte anpassar sig utefter barnets behov, menar Drugli, Lekhal & Buøen (2022, s. 34). Förskollärarna i studien lyfter sitt eget förhållningssätt, då de anser att det är viktigt att kunna anpassa sig och visa intresse för barnen så att de känner sig förstådda.

7.2 Vad säger förskollärarna om hur de upplever att introduktionen påverkar anknytningen till pedagogerna och tryggheten i barngruppen i förskolan?

7.2.1 Varför introduktion är viktigt

Alla intervjuade förskollärare framhåller att introduktionen är väldigt viktig. Den är viktigt för att det är under introduktionen som barnen skapar en trygghet och en anknytning till pedagogerna och förskolan. Doris menar att det inte hade fungerat att bara komma och lämna ett barn på förskolan. Eva tror att barnen hade känt sig väldigt otrygga utan introduktionen. Doris och Eva, understryker att barnet kan bli ängsliga och rädda om de inte får chans att skapa anknytning till pedagogerna under introduktionen, detta skriver även Askland och Sataøen (2014, s. 60–61) om.

7.2.2 Anknytning under introduktionen

Alla förskollärarna förklarar begreppet anknytning som en process där band mellan barn och vuxen skapas. De förklarar även att anknytning handlar om att skapa trygghet för barnet och detta görs genom att bygga trygga relationer. Anknytning handlar om just det som förskollärarna framhåller i sina intervjuer, att skapa band mellan barn och omsorgsperson menar Broberg, Hagström och Broberg (2012, s. 33). Eva tror att utan anknytning blir det ingen trygghet. Det Eva pratar om kan förstås som att barnet söker trygghet hos sin anknytningsperson, men har barnet ingen anknytningsperson så kan barnet inte söka tryggheten som den behöver förklarar Broberg, Hagström och Broberg (2012, s. 33).

Birgitta förklarar anknytning genom att hänvisa till begreppet anknytningshierarkin. Mamma och pappa är barnets nummer ett och sedan kommer pedagogerna som nummer två. Men det är fortfarande viktigt att försöka komma nära barnet och påbörja en anknytning menar hon. Birgitta berättar även följande:

När föräldern är med hela tiden så väljer de ju gärna inte pedagogen då om de är lite försiktiga, då kanske pedagogen inte får lika mycket kontakt med barnet (Birgitta).

Det Birgitta berättar kan vi förstå utifrån Brandtzæg, Torsteinson och Øiestad (2016, s. 27), att hon är medveten om att pedagogerna blir barnets sekundära anknytningsperson och även att hon förstår vikten av att skapa anknytning till barnet under introduktionen, då hon nämner att det är viktigt att komma nära barnet för att skapa en anknytning. Annika förklarar att anknytning är viktigt, men hon tror att en del kollegor inte är medvetna om hur viktig anknytningen kan vara. Annika säger:

Den här introduktionen går så lätt, den bara kommer in och bara är det här barnet. Då tror jag det är lätt att man som pedagog backar och inte jobbar så mycket på anknytningen och relationen (Annika).

Det Annika berättar tolkar vi som att pedagogerna kan skapa en otrygg anknytning till barnen om man som pedagog backar och inte fokuserar på att skapa relationer. Broberg, Hagström och Broberg (2020, s. 52–53) förklarar att om pedagogen inte är närvarande ser pedagogen inte till barnets känslomässiga behov och är inte lyhörd för vad barnet behöver. Detta leder till att det blir en otrygg anknytning mellan barn och pedagog. Carina förklarar hur barnen kan uppleva separationsångest när de ska lämnas av föräldrarna och detta kan leda till att introduktionen blir längre.

Föräldraperspektivet är något som flera av förskollärarna talar om. Annika anser att även anknytning och goda relationer till föräldrarna är viktigt och att det är minst lika viktigt att föräldrarna känner sig trygga inför att lämna sitt barn på förskolan. Birgitta nämner även att hon upplever att föräldrarna blir mer trygga när de får möjlighet att vara med i verksamheten och se hur det fungerar. Frida menar också att det handlar om att föräldrarna ska skapa en anknytning till pedagogerna och de ska känna sig trygga i förskolans miljö. Känner sig föräldrarna trygga överför de den känslan till sitt barn menar hon. Att föräldrarna också ska skapa en anknytning till pedagogerna är för att öka sin egen trygghet, det förstår vi utifrån begreppet inre arbetsmodell. Bowly (2012, s. 155) beskriver det som att de inre arbetsmodellerna utvecklas hos barnet utifrån vad de vuxna säger och hur de agerar. Vi tolkar det därför som att om föräldern är trygg i att lämna sitt barn på förskolan så för föräldern över tryggheten till barnet och barnet förväntar sig att förskolan ska vara en trygg plats.

7.2.3 Kontaktperson

Under introduktionen har hälften av förskollärarna valt att använda sig av *en* person ansvarar för barnet och introduktionen, en så kallad kontaktperson. De berättar att de använder sig av en kontaktperson för att de vill att barnet ska få en trygg anknytning till en pedagog i stället för mindre trygga anknytningar till flera pedagoger. Birgitta förklarar att det blir svårt om flera pedagoger försöker få barnets ”plats tre eller fyra” i anknytningshierarkin och att det är bättre att en pedagog tar den viktigaste platsen. Alla tre förskollärarna berättar att de sedan succesivt introducerar de andra pedagogerna för att även de ska kunna börja bygga en anknytning till barnet. Vi förstår detta utifrån Drugli, Lekhal & Buøen (2022, s. 37) syfte med att ha bara en kontaktperson. Författarna beskriver det som att barn och förälder ska skapa en relation till en pedagog för att sedan lära känna resterande pedagoger. Drugli, Lekhal & Buøen (2022, s. 37) beskriver det som att pedagogen då fungerar som en trygg bas och säker hamn för barnet. Resterande förskollärare väljer i stället att inte använda endast en

kontaktperson, då samtliga påstod att det är viktigt att barnen skapar relationer och anknytning till alla pedagoger på avdelningen. Två av pedagogerna uttrycker även att det kan uppstå svårigheter med att använda bara en kontaktperson om den personen är borta eller sjuk. De menar att det då blir jobbigt både för barnet och för pedagogerna som inte skapat någon anknytning till barnet, vilket även Brandtzæg, Torsteinson och Øiestad (2016, s. 155) antyder. Att ha fler än en som är ansvarig för introduktionen kan bli en trygghet för det nya barnet på förskolan. Vi kan förstå det som Brandtzæg, Torsteinson och Øiestad beskriver (2016, s. 155) att har man flera personer i barnets närhet kan det underlätta för både barnet och pedagogen när den är på förskolan.

7.2.4 Hur uppfattas trygga och otrygga barn

Två av förskollärarna anser att man inte kan se om barnet är tryggt eller otryggt, utan att vi enbart kan uppleva att barnen är på ett visst sätt i vissa situationer. Annika tror inte att man inte kan se om ett barn är tryggt eller inte, men kanske till en viss del, säger hon. Under intervjuerna framkommer det en del likheter i hur förskollärarna beskriver trygga barn. Förskollärarna beskriver att man kan se att barnen är trygga genom att de vågar utforska miljön på förskolan, leker med barn och pedagoger och är nyfikna på vad som finns runtomkring. Om barnet vågar lämna mamma eller pappa och följa med en pedagog är barnet tryggt, menar Doris. Några av förskollärarna tar upp att ett tryggt barn kännetecknas av att barnet vågar söka trygghet och tröst hos pedagogerna. Brandtzæg, Torsteinson och Øiestad (2016, s. 39) förklarar att barn kan vara i behov av en säker hamn som barnet kan återvända till när barnet behöver kärlek och närhet. När barnet då har fått den viktiga närheten kan barnet återigen börja utforska och utgår då ifrån den vuxna som sin trygga bas (Bowlby 2010, s. 33). Det förskollärarna beskriver förstår vi alltså som trygghetscirkeln där barnet både utforskar och söker trygghet vid behov (Broberg, Hagström & Broberg 2012, s. 44–45).

Alla förskollärarna uttrycker liknande åsikter om att otrygga barn kännetecknas av att de har svårt att lämna föräldern och kan vara otryggt om det är väldigt ledset. Birgitta menar att om barnet inte låter sig bli tröstad av pedagogerna så är barnet otryggt. Barnet kan även visa sin otrygghet genom att den blir utåtagerande förklarar Doris. Hon säger:

Är man otrygg kanske man gömmer sig någonstans. Man kan gömma sig bakom en snutte eller händerna, att man gömmer sig på något vis (Doris).

Vi tolkar det förskollärarna beskriver utifrån begreppet trygg bas som Bowlby (2010, s. 33) skriver om. Det otrygga barnet vågar inte lämna sin förälder, sin trygga bas, för att utforska och visar detta genom att vara nära föräldern. När ett barn är extra otryggt under introduktionen förklarar fyra av förskollärarna att det första de gör att ge barnet mer tid för introduktionen. Annika förklarar att de kan anpassa pedagogens schema efter barnets

vistelsetider, så att det till exempel är en pedagog som tar emot på morgonen som barnet har en extra anknytning till. Några av förskollärarna nämner även att pedagogens förhållningssätt behöver ändras om barnet upplevs otryggt. Carina berättar

Man får ju göra det lite lugnare. Lugnare tempo och känna in mer, vara försiktigare i det man göra och tänka på att vara mjukare i sitt sätt (Carina).

När pedagogerna behöver ändra sitt förhållningssätt för dessa barn tolkar vi det som att man som pedagog varit lyhörd för barnets behov, och man har sett till sig själv som pedagog för att hitta andra sätt att försöka göra barnet tryggt (Drugli, Lekhal & Buøen 2022, s. 34). Vi tolkar det som att det är vad pedagogerna i studien gör för inte skapa en otrygg anknytning mellan barn och pedagog.

7.2.5 Påverkar längden anknytningen?

Tre av de vi intervjuade anser inte att längden påverkar anknytningen under introduktionen. En förskollärare anser att längden på introduktionen inte har någon betydelse för anknytningen till pedagogerna. Två pedagoger anser att man kan skapa anknytning under en kortare tid. Vissa barn känner sig trygga med någon ganska snabbt och det behöver inte skapas en bättre anknytning bara för att man använder en längre introduktionen. Två anser att längden har betydelse för anknytningen, och att man hinner få en djupare anknytning på två veckor än en. Doris förklarar att längden på introduktionen kan påverka, men att det är väldigt individuellt. Hon menar även att det är svårt att veta om det är introduktionen som påverkar anknytningen eller om det är andra faktorer som gör det. Doris förklarar:

Så det är klart att anknytningen blir djupare, alltså man lär ju känna varandra mer om man träffas under två veckor eller under en vecka (Doris).

Birgitta förklarar att anknytningen blir starkare ju längre man får träffas och att det är lättare att känna en samhörighet med föräldrarna och att de blir trygga med varandra under en längre tid. Men alla barn är olika, avslutar hon med. Förskollärarnas svar i vår studie om anknytningens längd varierade, men vi kan summera det hela med att konstatera som Broberg, Hagström och Broberg (2012, s. 49): regelbunden kontakt ligger till grund för att anknytning ska ske, alltså har tiden någon sorts betydelse för anknytningen.

7.3 Sammanfattning av resultatet

Resultatet visar att val av introduktionsmetod varierar och att förskollärarna har skilda uppfattningar om vilken metod som de anser vara den bästa. Hälften använder sig av den traditionella introduktionen, och den andra hälften använder föräldraaktiv introduktion. Alla

förskollärare uppger att de på något vis individanpassar sin introduktion utifrån barnet och familjen. Några av förskollärarna motiverar sitt val av metod genom en överenskommelse i kommunen eller på deras förskola. Andra motiverar sina val utifrån sina egna erfarenheter och upplevelser. Det framkommer flera för- och nackdelar med båda introduktionsmetoderna, samtidigt kunde vissa förskollärare inte se några för- och nackdelar alls. Några förskollärare har ingen erfarenhet av andra introduktionsmetoder än den de arbetar med, medan några har testat på olika metoder. Några förskollärare framhåller pedagogens förhållningssätt som viktigt under introduktionen.

Alla anser att introduktion är viktigt då det är där trygghet och anknytning skapas. De anser att anknytning är för att skapa trygghet för barnet och skapa relationer mellan barn och vuxna. Förskollärarna påpekar även vikten av att skapa trygghet för föräldrarna under introduktionen. För att skapa trygghet och anknytning har hälften valt att använda sig av en kontaktperson under introduktionen. Detta för att möjliggöra en sekundär anknytning för barnet. Majoriteten anser att det är möjligt att kunna se om ett barn är tryggt eller otryggt under introduktionen. Trygga barn vågar lämna sin förälder för att utforska, medan otrygga barn söker närhet hos sin förälder. Är ett barn extra otryggt kan introduktionen ges mer tid i form av fler dagar eller kortare vistelsetider. Hälften anser att längden av introduktionen inte påverkar anknytningen.

8. Diskussion

Under detta kapitel kommer vi göra en metoddiskussion samt en resultatdiskussion. Även förslag till vidare forskning framkommer i detta kapitel. Under metoddiskussionen undersöker vi vårt metodval och hur vi genomförde, samt om vi kunde gjort något annorlunda. I resultatdiskussionen kommer vi göra en jämförelse med vårt resultat med hjälp av tidigare forskning och kurslitteratur.

8.1 Metoddiskussion

Vi valde att använda oss av kvalitativ studie för att få en ökad kunskap om förskollärares erfarenheter av olika metoder av introduktioner, samt hur längden på introduktionen kan påverka anknytning och trygghet. Varför vi valde kvalitativ och inte kvantitativ metod är för att med den kvalitativa metoden kan vi få en djupare förståelse för respondenternas erfarenheter och uppfattningar om vårt ämne vi valt att undersöka, detta beskriver även Kvale och Brinkmann (2014, s. 47). Om vi valt att använda en kvantitativ metod i stället hade det funnits en risk att vi inte fått lika djupa svar av förskollärarna då den kvantitativa metoden är mer inriktad på siffror och uppskattningar (Björkdahl Ordell 2007, s. 194). Att vi valde att genomföra intervjuer var det naturliga valet för oss, då vi ville få mer utförliga svar till vår

undersökning. Om vi valt att använda observationer som metod hade resultatet möjligtvis blivit annorlunda då vi hade fått möjlighet att se introduktionen ur ett annat perspektiv. Att använda observation som metod anser vi hade varit intressant. Men eftersom introduktionen i förskolan sker under flera dagar så tror vi att det hade tagit väldigt lång tid för oss att få fram ett givande resultat, med tanke på att vi endast har tio veckor för att skriva arbetet.

Det är inte enbart förskollärare som har introduktioner i förskolan utan även barnskötare. Därför hade vi kunnat bredda vårt urval genom att intervjua även barnskötare för att få en större förståelse för hur även den yrkesgruppen kan uppleva introduktionen. Valet att spela in intervjuerna var ett lärorikt och nyttigt tillfälle att kunna reflektera över hur vi agerade som intervjuare. Vi kunde dels i efterhand gå tillbaka och lyssna på vad respondenten hade sagt för att få en förståelse för det som framkommer och sedan koppla det till vårt syfte. Vi kunde även reflektera över vår egen roll och se hur vi agerade under intervjuerna. Intervjuerna skedde på förskollärarnas arbetsplatser. Tillfällena skedde på olika kontor, personalrum och på avdelningar som var tomma under tillfället. Hur vi placerade oss var något vi också hade i åtanke då vi var två som intervjuade och det är då lätt att vi hamnar i en maktposition. Vi valde i stället att placera oss så att respondenten inte satt mitt emot oss. Alla intervjuerna skedde vid ett vanligt bord något som underlättar inspelandet av intervjun för det blir lättare att höra vad som sägs. Skulle vi valt att sitta vid en soffa och hade placerat telefonen på ett soffbord kan det leda till att det blir svårt att höra vad som har sagts, då man oftast lutar sig bekvämt bakåt i soffan vilket Kihlström (2007, s. 51) lyfter fram är något viktigt att tänka på vid en intervju.

Under intervjuerna hade vi en intervjuguide som vi utgick efter, men efter det första intervjun kände vi att ordningen på frågorna inte kändes helt naturligt, och att frågorna kom i en viss fel ordning. Till den andra intervjun hade vi valt att flytta på några av de tre första huvudfrågorna, vilket vi kände efteråt att det blev en bättre ordning på frågorna. Vi upplevde att det var ett bra val att använda uppvärmningsfrågor och att vi förklarade hur intervjuerna skulle läggas upp och vad vi hade för olika roller, så att respondenten skulle få en tydlig bild över intervjuns upplägg. Att ge tid var också en viktig sak för oss att ta i beaktning då tystnad ibland kan upplevas obekvämt, vi var därför överens om innan att vi skulle ge tid till respondenten så den fick svara i lugn och ro (Kihlström 2007, s. 52). Genomförandet av sex intervjuer kände vi var rimligt att hinna med utifrån den tidsperiod vi hade till förfogande. Vi kände att vi hann genomföra intervjuerna, transkribera och analysera vårt resultat utan stress.

8.2 Resultatdiskussion

För att ett barn ska kunna utvecklas och lära i förskolan behöver barnet känna sig trygg. Den tryggheten skapas under introduktionen och växer fram i samband med att barnet skapar nya

relationer på förskolan (Lindgren & Torro 2017, s.11-13). Ett centralt begrepp i vårt resultat är just trygghet. Det är någonting som alla förskollärare pratar om under intervjuerna och det framkommer att det är viktigt att barnet känner sig trygga på förskolan och att denna trygghet byggs upp under introduktionen. Resultatet överensstämmer med förskolans läroplan (Skolverket 2018, s. 10) som säger att förskolan ska bidra till att grundlägga barnets trygghet och att utbildningen ska kännetecknas av omsorg av barnets välbefinnande och trygghet.

Utifrån resultatet framkommer det att förskollärarna tycker att introduktionen i förskolan är viktig och att den är viktig då grunden läggs för barnets trygghet och anknytning. Förskollärarna menar att utan en introduktion hade det inte fungerat bra och barnet blivit otryggt. En förskollärare nämner också att barnen kan uppleva separationsångest vid lämning. Separationsångest är vanligt förekommande hos barn när de behöver skiljas från sina föräldrar (Drugli, Lekhal & Buøen 2022, s. 28). Broberg, Hagström och Broberg (2012, s. 150) beskriver att små barn som ska börja förskolan kan känna stress och få en ökad stresshormonnivå när de vistas på förskolan än i hemmet. När barnen lämnas på förskolan och föräldern inte är närvarande, stiger stressnivåerna hos barnet visar resultatet från Nystads et al. (2021, s. 169-171) studie. Det visar sig även att barnens stressnivåer var förhöjda flera veckor efter introduktionen. Små barn kan inte reglera sina stressnivåer utan behöver hjälp ifrån öppna och lyhörda vuxna (Drugli, Lekhal & Buøen 2022, s. 70). Eftersom separationen ifrån föräldern upplevs påfrestande för barnet ställer vi oss kritiska till den kortare introduktionen där barnet bara efter några dagar behöver lämna sin förälder och sin trygghet. Utifrån vårt resultat beskriver några förskollärare att en djupare anknytning hinner skapas under en längre tid. Ebbecks och Yim (2009, s. 906) framhåller att det är viktigt att spendera tid med barnet för att skapa en trygg anknytning. Även Broberg, Hagström och Broberg (2012, s. 49) beskriver att anknytning skapas genom att regelbundet ha fysisk kontakt. Vi tror därför att den längre introduktionen möjliggör större chans till att skapa en trygg anknytning mellan barn och pedagog.

Det framkommer i resultatet att alla förskollärarna inleder introduktionen med kortare dagar. Detta förespråkar även Andersson Sjøe, Chad och Psounis (2023, s. 1263-1264) och Nystad et al. (2021, s. 170) då kortare och mindre intensiva dagar underlättar barnets känslomässiga anpassning och kan hålla stressnivåerna nere för barnet. Oavsett introduktionsmetod framhåller Broberg, Hagström och Broberg (2012, s. 158) att det ur anknytningssynpunkt är bra för barnet att börja med korta dagar. Alla förskollärarna i vårt resultat berättar att de på något vis individanpassade sin introduktion. Några av förskollärarna påstår att deras introduktion helt baserades på barnets behov och att det var det som styrde. Även i Andersson Sjøe, Chad och Psounis (2023, s. 1259) resultat framkommer det att flera förskollärare individanpassade sin introduktion. Under introduktionen är det därför viktigt att pedagogerna men även föräldern läser av barnets behov för att kunna anpassa introduktionen utifrån

barnets bästa och om så behövs förlänga introduktionstiden (Broberg, Hagström & Broberg 2012, s. 162).

I resultatet synliggörs vikten av att skapa relationer så väl till föräldrarna som barnen. Förskollärarna menar att genom att skapa relationer till föräldrarna ger det en trygghet som de sedan för över till sitt barn. I den tidigare forskningen visar det sig också att relationen till föräldrarna anses viktig. Genom att pedagogerna skapar relationer till föräldrarna kan det underlätta anknytningen till barnet och barnets känslor kan stödjas av förälderns närvaro under introduktionen (Andersson Sjøe, Chad & Psounis 2023, s. 1264-1266; Ebbecks, Yim 2009, s. 906). I Ahnerts et al. (2004, s. 646) studie visar det sig även att om barnet hade en trygg anknytning till sin mamma agerade hon som en stressreducerande person för barnet när mamman var närvarande i förskolan. Genom att ha föräldern närvarande kan barnet våga utforska förskolan i större utsträckning än om föräldern inte är där då föräldern finns där som en trygg bas som barnet kan utgå ifrån. När barnet har sin trygga bas är anknytningssystemet i viloläge vilket gör att barnet har möjlighet att skapa relationer till pedagogerna (Broberg, Hagström & Broberg 2012 s. 20). I resultatet framkommer det även att en pedagog upplever det svårt att komma nära barnet och skapa relationer då föräldrarna är närvarande, eftersom barnet då hellre väljer sin förälder som sin säkra hamn före pedagogen. Detta tar även Andersson Sjøe, Chad och Psounis (2023, s. 1264) upp i sin studie att närvaro av föräldrarna kan hämma relationsskapandet mellan barn och pedagog. Drugli, Lekhal och Buøen (2022, s. 36) beskriver att det är viktigt att pedagogen aktivt försöker skapa kontakt med barnet när föräldern är närvarande så att pedagogen kan inta rollen som säker hamn när föräldern måste lämna. En föräldraaktiv introduktion tänker vi kan ha sina för och nackdelar. Att ha närvarande föräldrar kan vara positivt om barnet behöver extra stöttning, men vi tror även det kan vara en nackdel då det kan försvåra anknytningen till pedagogen om pedagogen inte aktivt försöker närma sig barnet.

I resultatet från Ebbecks och Yim (2009, s. 906) framgår det att det var viktigt att spendera tid med barnen, finnas där och vara lyhörd för att skapa en trygg anknytning. Detta kan vi även se i vårt resultat där förskollärarna beskriver vikten av pedagogens förhållningssätt kopplat till anknytning och trygghet. Varje introduktion är unik och varje pedagog har olika erfarenheter om det. En erfaren pedagog kan ha sina metoder och vet vad som funkar i vissa situationer, och därmed blir det viktigt vilket förhållningssätt en pedagog har under introduktionen. Är man en erfaren pedagog vet man vikten av att vara engagerad och låta anknytningen ta tid för det är erfarenheter som man har med sig i sin ryggsäck (Lindgren & Torro 2017, s. 28). Cugmas (2007, s. 349) beskriver att barn som kommer från en trygg bas hemifrån har sin primära anknytningsperson och har det lättare att kunna ta sig an en sekundär anknytningsperson som oftast är en pedagog på förskolan. Barn som kommer från en otrygg miljö hemifrån har kanske inte haft någon nära relation med någon ifrån hemmet och har

därför svårare att kunna ta sig an nya relationer. Vi tänker därför att pedagogens förhållningssätt blir ännu viktigare om barnet inte har någon trygg anknytning hemifrån. I vårt resultat lyfter även en pedagog vikten av anknytning och att man som pedagog inte bör backa bara för att ett barn upplevs tryggt på förskolan. Detta kan vi återkoppla till det Cugmas antyder om barns anknytningsmönster, att det är viktigt för barn med otrygg anknytning att få känslomässigt stöd av en vuxen under introduktionen. Som pedagog får man inte backa utan måste hela tiden vara närvarande och utveckla relationer med barnen.

I förskolan använder många sig av en kontaktperson som har det övergripande ansvaret för introduktionen. Att använda sig av en kontaktperson har visat sig vara en betydande del för att barnet ska känna en trygghet i förskolan. I vårt resultat framgår det att några av förskollärarna på sin avdelning använder en kontaktperson. De har valt det för att barnet ska få en trygg anknytning till en pedagog på förskolan. De använder sig av en kontaktperson även av praktiska skäl för det blir tydligt vem som ansvarar för det nya barnet som ska börja på förskolan. Ebbecks och Yim (2009, s. 906–907) förklarar att om ett barn ska kunna etablera en trygg anknytning till vuxna på förskolan ska en primär kontaktperson införas för att underlätta övergången. Att använda sig av en kontaktperson innebär även att barn och föräldrar kan etablera relationer med några pedagoger (Drugli, Lekhal & Buøen 2022, s. 37). En kontaktperson ska även ha rollen som en trygg bas och en säker hamn när föräldrarna inte är närvarande på förskolan. Detta leder även till att barnen får möjlighet att skapa en sekundär anknytningsrelation till pedagogerna på förskolan (Drugli, Lekhal & Buøen 2022, s. 37). Detta är varför vi tror att några av förskollärarna har valt att ha en kontaktperson på deras förskola.

9. Slutsatser

Syftet med vår studie var att synliggöra förskollärares erfarenheter av olika introduktionsmetoder kopplat till anknytning och trygghet. Resultatet visar att förskollärarna har olika erfarenheter av introduktion och har olika åsikter om vilken metod som gynnar barnets trygghet och anknytning i förskolan. Dock hade de flesta samma åsikter om vikten av trygghet och anknytning i samband med introduktionen. Utifrån resultatet tar vi med oss lärdomen att introduktionsmetoden inte är det viktigaste utan det är viktigt att se till varje individ och att introduktionen anpassas efter barnet och familjens behov. En slutsats vi kan dra är att kortare dagar i början av introduktionen anses vara positivt för barnet på olika sätt. Vårt resultat och den tidigare forskningen stärker detta då bland annat alla förskollärare som vi intervjuade använder sig av kortare dagar i början.

Förhållningssättet som pedagogen har och vilket engagemang som pedagogen visar är något vi också tar med oss som en viktig lärdom. Resultatet visar att pedagogens förhållningssätt och om pedagogen aktivt söker kontakt med barnet eller inte kan påverka barnets anknytning och trygghet. Resultatet visar även att trygghet och anknytning tar olika lång tid att skapa. Alla barn har olika anknytningsmönster och därför varierar tiden för att skapa anknytning.

Utifrån våra tidigare erfarenheter har vi sett introduktionen utifrån de två färdiga metoderna och att introduktionen utförs genom att välja en av dem. Vi har nu fått nya kunskaper om att introduktionen ofta anpassas utefter barnet och att metoderna blandas och går ihop. Vi har tidigare haft en uppfattning om vilken metod vi själva skulle föredra att använda men utifrån resultatet vi fått i vår studie har vi fått nya perspektiv på introduktionsmetoderna och de båda har sina för och nackdelar. Utifrån vårt resultat kan vi inte dra någon slutsats om längdens påverkan då det inte framgår om anknytningen påverkas av introduktionens längd. Förskollärarna hade delade åsikter om vilken metod som de ansåg vara bäst utifrån trygghet och anknytning och det var ingen tydlig samsyn om längdens påverkan på anknytningen.

10. Förslag till vidare forskning

Introduktion i förskolan är ett område där det inte finns så mycket tidigare forskning. Det finns därför utrymme att forska vidare inom detta område och som förslag på vidare forskning hade det varit intressant att genomföra en större studie med ett bredare urval, detta för att göra mer av en jämförelse mellan de olika metoderna. Genom att göra en bredare jämförelse hade vi möjligtvis kunnat dra en slutsats om längden har någon påverkan på anknytningen. Vidare hade det även varit intressant att inkludera observationer i studien för att komplettera intervjuerna.

11. Referenser

Ahnert, L., Gunnar, M. R., Lamb, M. E. & Barthel, M. (2004). Transition to childcare: Associations with infant–mother attachment, infant negative emotion, and cortisol elevations. *Child Development*, 75(3), s.639-984. DOI: <https://doi.org/10.1111/j.1467-8624.2004.00698.x>.

Andersson Sjøe, M., Schad, E. & Psouni, E. (2023). Transition to Preschool: Paving the Way for Preschool Teacher and Family Relationship-Building. *Child Youth Care Forum*, 52, s.1249–1271. DOI: <https://doi.org/10.1007/s10566-023-09735-y>.

Askland, L. & Sataøen, S. O. (2014). *Utvecklingspsykologiska perspektiv på barns uppväxt*. Stockholm: Liber.

Björkdahl Ordell, S. (2007). Vad är det som styr vilka etiska regler som finns? I: Dimenäs, J. (Red.) *Lära till lärare: Att utveckla läraryrket – vetenskapligt förhållningssätt och vetenskaplig metodik*. Stockholm: Liber.

Björkdahl Ordell, S. (2007). Kvantitativ metod- ett annat sätt att tänka? I: Dimenäs, J. (Red.) *Lära till lärare: Att utveckla läraryrket- vetenskapligt förhållningssätt och vetenskaplig metodik*. Stockholm: Liber.

Bjørndal, Cato R. P. (2018). *Det värderande ögat*. Stockholm: Liber.

Brandtzæg, I., Torsteinson, S. & Øiestad, G. (2016). *Se barnet inifrån: att arbeta med anknytning i förskolan*. Stockholm: Natur & Kultur.

Broberg, M., Hagström, B. & Broberg, A. (2012). *Anknytning i förskolan: Vikten av trygghet för lek och lärande*. Stockholm: Natur & Kultur.

Bowlby, J. (2010). *En trygg bas: Kliniska tillämpningar av anknytningsteorin*. Stockholm: Natur & Kultur.

Cugmas, Z. (2007). Child's attachment to his/her mother, father and kindergarten teacher, *Early Child Development and Care*, 177(4), s.349-368. DOI: 10.1080/03004430500504419.

Dalen, M. (2015). *Intervju som metod*. Malmö: Gleerups Utbildning.

Dimenäs, J. (2020). *Vetenskap och beprövad erfarenhet- forskningsmetodik för förskolläro- och lärarprofessionen*. Stockholm. Liber AB.

Dovemark, M. (2007). Etnografi som forskningsansats. I: Dimenäs, J. (Red.) *Lära till lärare: Att utveckla läraryrket- vetenskapligt förhållningssätt och vetenskaplig metodik*. Stockholm: Liber.

Drugil, M., Lekhal, R. & Solheim Buøen, E. (2022). *Introduktion och föräldrasamarbete*. Lund: Studentlitteratur.

Ebbeck, M & Yim, H. Y. B. (2009). Rethinking attachment: fostering positive relationships between infants, toddlers and their primary caregivers. *Early child development and care*. 179(7), s.899-909. DOI: 10.1080/03004430701567934.

Eldén, S. (2020). *Forskningsetik: Vägval i samhällsvetenskapliga studier*. Lund: Studentlitteratur.

Fejes, A. & Thornberg, R. (2015). *Handbok i kvalitativ analys*. Stockholm: Liber.

Hedin, L. (1987). *Inskolning på daghem: Ett planeringsunderlag*. Stockholm: Liber AB.

Kihlström, S. (2007). Att genomföra en intervju. I: Dimenäs, J. (Red.) *Lära till lärare: Att utveckla läraryrket – vetenskapligt förhållningssätt och vetenskaplig metodik*. Stockholm: Liber.

Kihlström, S. (2007). Att undersöka. I: Dimenäs, J. (Red.) *Lära till lärare: Att utveckla läraryrket – vetenskapligt förhållningssätt och vetenskaplig metodik*. Stockholm: Liber.

Kvale, S & Brinkmann, S. (2014). *Den kvalitativa forskningsintervjun*. Lund: Studentlitteratur.

Lindgren, C & Torro, T. (2017). *Trygg inskolning: Grunden för en givande förskole tid*. Stockholm: Gothia Fortbildning.

Malmqvist, J. (2007). Allmänt om analys. I: Dimenäs, J. (Red.) *Lära till lärare: Att utveckla läraryrket – vetenskapligt förhållningssätt och vetenskaplig metodik*. Stockholm: Liber.

Nystad, K., Drugli, M. B., Lydersen, S., Lekhal, R & Buøen, E. S. (2021). Toddlers' stress during transition to childcare. *European Early Childhood Education Research Journal*, 29(2), s.157-182. DOI: 10.1080/1350293X.2021.1895269.

Sege, E. K. (2015). Begrepperi begreppera. *Lärande framtid*. [Blogg]. 19 augusti.
<https://larandeframtid.com/2015/08/19/begrepperi-begreppera/> Hämtad 2023-11-21.

SFS 2010:800 Skollag.

Skolverket. (2017). *Måluppfyllelse i förskolan*. Stockholm: Skolverket.

Skolverket. (2018). *Läroplan för förskola*. Stockholm: Skolverket.

Socialstyrelsen. (1977). *Vår förskola: En introduktion till förskolans pedagogiska arbete*. Stockholm: Liber Förlag.

Vetenskapsrådet. (2017). *God forskningssed*. Stockholm: Vetenskapsrådet.
<https://www.vr.se/analys/rapporter/vara-rapporter/2017-08-29-god-forskningssed.html>
Hämtad 2023-11-09.

Bilaga 1

HÖGSKOLAN
DALARNA

Information om deltagande i intervju

Du tillfrågas härmed om deltagande i denna undersökning

Hej!

Amanda Brolin och Linnea Eriksson heter vi och är två studenter som studerar vid förskolläraryrket vid Högskolan Dalarna. Under kommande veckor skriver vi vårt examensarbete som är den avslutande delen i vår utbildning. Studien vi kommer att genomföra fokuserar på barnens introduktion i förskolan kopplat till anknytning och trygghet. Syftet med studien är att undersöka förskollärares uppfattning om hur introduktionen påverkar barnens anknytning. Vi anser att trygga barn i förskolan är en förutsättning för att de ska utvecklas och lära, så därför vill vi undersöka detta område.

Vi har valt att intervjua förskollärare som varit yrkesverksamma i minst 5 år för att säkerställa att informanterna har erfarenhet av introduktion. Intervjun sker enskilt och beräknas ta en halv till en timme och kan ske på ditt arbete eller via zoom. Under intervjun kommer ljudinspelning att ske för att möjliggöra bearbetning efteråt. Undersökningen kommer att presenteras i form av en uppsats vid Högskolan Dalarna. När examensarbetet är avslutat och godkänt har du möjlighet att ta del av uppsatsen.

Personuppgifter som insamlas kommer att avidentifieras och lagras på lösenordskyddad molntjänst via högskolan. Materialet kommer enbart bearbetas av oss studenter och handledare. Efter godkännande av uppsatsen kommer allt material att raderas och förstöras. Högskolan Dalarna är ansvarig för behandlingen av personuppgifter i samband med examensarbetet. Som deltagare i undersökningen har du enligt Dataskyddsförordningen (GDPR) rätt att få information om hur dina personuppgifter kommer behandlas. Du har också rätt att ansöka om ett så kallat registerutdrag, samt att få eventuella fel rättade. Vid frågor om behandlingen av personuppgifter kan du vända dig till Högskolans dataskyddsombud.

Ditt deltagande i undersökningen är helt frivilligt. Du kan när som helst avbryta ditt deltagande utan närmare motivering.

Ytterligare upplysningar lämnas av nedanstående ansvariga.

Student

Amanda Brolin

xxx@xxx

Student

Linnea Eriksson

xxx@xxx

Handledare

Lottie Lofors-Nyblom

xxx@xxx

Bilaga 2

Samtyckesformulär

Samtycke till att delta i studien

Jag har fått muntlig och skriftlig informationen om studien och har haft möjlighet att ställa frågor. Jag får behålla den skriftliga informationen.

- Jag samtycker till att:
- delta i studien
  - intervjun spelas in
  - att uppgifter om mig behandlas på det sätt som beskrivs i studiepersonsinformationen
  - följande personuppgifter samlas in: namn, arbetsplats, email
  - de insamlade uppgifterna kommer att bevaras till dess att uppsatsen är examinerad och godkänd, dock högst tre år räknat från att datainsamlingen påbörjats.

Plats och datum	Underskrift

Bilaga 3

Intervjuguide examensarbete

Inledande frågor

1. Hur länge har du arbetat som förskollärare?
2. Hur länge på denna förskola?
3. Hur många pedagoger arbetar på er avdelning och vilken utbildning har dem?
4. Hur stor är barngruppen på er avdelning och vilken åldersgrupp är det?

Huvudfrågor

1. Hur ser er avdelnings introduktion ut?
2. Varför har ni valt just den modellen utav introduktion?
3. Är det viktigt med introduktion i förskolan? Varför?
4. Vilka erfarenheter har du kring andra introduktionsmodeller?
5. Vilka för/nackdelar upplever du med lång/kort introduktion?
6. Vilken modell anser du är bäst lång/kort och varför?
7. Hur ser du på begreppet anknytning?
8. Upplever du att längden på introduktionen påverkar anknytningen? På vilket sätt?
9. Kan ni som pedagoger se om barnet upplevs trygg eller otrygg under introduktionen? På vilket sätt kan ni se det?
10. Vilka insatser görs om något barn verkar extra otryggt i samband med introduktionen?

Avslutande fråga

1. Har du något mer att tillägga?
2. Om det är något vi funderar kring i efterhand kan vi kontakta dig?

Bilaga 4

Dokumentation av skriv- och arbetsprocessen vid par skrivande

Detta dokument används under hela skriv- och arbetsprocessen med examensarbetet. Studenterna har ansvar att fylla i dokumentet för att visa på delaktighet i alla delar av skriv- och arbetsprocessen.

Student 1: Linnea Eriksson

Student 2: Amanda Brolin

Vi båda har under hela arbetet varit delaktiga i samtliga delar då vi tillsammans diskuterat innehållet för varje kapitel och rubrik. Vi har tillsammans sökt forskning och litteratur för att sedan dela upp skrivandet mellan oss, enligt tabellen nedan.

	Student 1	Student 2
Problemställning Vilka delar har skrivits fram av respektive student? <ul style="list-style-type: none"> – Formulering av syfte och frågeställningar – Motivering av syfte med hjälp av skolans styrdokument och tidigare forskning	Syfte och frågeställningar har vi tillsammans formulerat.	Syfte och frågeställningar har vi tillsammans formulerat.
Beskrivning av litteratursökprocessen Vilka delar har skrivits fram av respektive student? <ul style="list-style-type: none"> – Vilka sökmotorer och sökord som har använts? – Vilka avgränsningar som gjorts under sökprocessen? – Hur utvald litteratur kan motiveras i relation till studiens syfte?	Vi har skrivit och formulerat detta tillsammans	Vi har skrivit och formulerat detta tillsammans

<p>Bakgrund och tidigare forskning</p> <p>Vilka delar har skrivits fram av respektive student?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Beskrivning av skolans styrdokument - Problematisering och definition av centrala begrepp - Sammanställning av tidigare forskning under tematiska rubriker 	<p>Skrivit stycket 3.1.1 anknytning och trygghet och 3.3 anknytning och trygghet. Även metatexten som inleder avsnittet.</p>	<p>Skrivit stycket 3.1 introduktion i förskolan, 3.2 introduktionsmetoder och följande underrubriker. Samt sista stycket under anknytning</p>
<p>Teori</p> <p>Vilka delar har skrivits fram av respektive student?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Beskrivning och motivering av utvalt teoretiskt perspektiv 	<p>Skrivit 5.2.1 Anknytning. 5.2.2 Trygg bas och säker hamn. 5.2.5 Primär och sekundär anknytningsperson. 5.2.7 Inre arbetsmodell.</p>	<p>Skrivit metatexten och 5.1 anknytningsteorins grunder. 5.2.3 Trygg anknytning. 5.2.4 Otrygg anknytning. 5.2.6 Anknytningssystem</p>
<p>Metod</p> <p>Vilka delar har skrivits fram av respektive student?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Val av metod - Urval - Genomförande - Analys 	<p>Skrivit inledande metatext samt styckena 6.1 val av metod. 6.4 Bearbetning och analys av data. 6.5 Etik.</p>	<p>Skrivit del 6.2 urval. 6.3 Genomförande. 6.6 Validitet och reliabilitet.</p>
<p>Etiska ställningstaganden</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vem har skrivit vilka etiska överväganden som gjorts? - Vem har skrivit informationsbrev (i de fall det är relevant)? - Vem har skickat in anmälan om behandling av personuppgifter till dataskyddsombudet (i de fall det är relevant)? 	<p>Skrivit och formulerat tillsammans.</p>	<p>Skrivit och formulerat tillsammans.</p>
<p>Resultat</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vem har ansvarat för att skriva fram vilka delar? 	<p>7.1.2 Individanpassad introduktion. 7.1.5 Förskolläraarnas förhållningssätt och tidigare erfarenheter. 7.2.1</p>	<p>7. Resultat och analys metatexten. 7.1.1 Vilka metoder använder förskollärarna. 7.1.3 Motivering till val av metod.</p>

	<p>Varför introduktion är viktigt. 7.2.2 Anknytning under introduktion. 7.2.4 Hur uppfattas trygga och otrygga barn.</p> <p>Sammanfattning har vi skrivit och formulerat tillsammans.</p>	<p>7.1.4 För och nackdelar. 7.2.3 Kontaktperson. 7.2.5 Påverkar längden anknytningen.</p> <p>Sammanfattning har vi skrivit och formulerat tillsammans.</p>
<p>Diskussion</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vem har ansvarat för att skriva fram metoddiskussionen? - Vem har ansvarat för att skriva fram resultatdiskussionen? - Vem har ansvarat för att skriva fram hur arbetet bidrar till kunskapsutveckling av betydelse för yrkesutövningen? 	<p>Resultatdiskussion har vi skrivit och formulerat tillsammans</p> <p>Slutsatser och förslag till vidare forskning har vi skrivit och formulerat tillsammans.</p>	<p>Har skrivit metoddiskussionen men vi har tillsammans diskuterat innehållet.</p> <p>Resultatdiskussion har vi skrivit och formulerat tillsammans.</p> <p>Slutsatser och förslag till vidare forskning har vi skrivit och formulerat tillsammans.</p>

Blanketten signeras och läggs som bilaga i examensarbetet inför de examinerande momenten.

Underskrifter:

Student 1: Linnea Eriksson

Student 2: Amanda Brolin